

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 372.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF

Szombat, február 7.

Mai számunk főbb közleményei:

Megegyezés a város és a gázgyár között.
A tábo nagy tanácskozások eredménye.
A pénzügyminiszter és Arad konfliktusa.
László sinpár Békéscsabától Radnáiig.
Tisza István a kerületi beosztásról.
Rágalmazás és elítélt főorvos.
Főszolgabíró és állomásfőnök.
XV. Lajos udvara pongyolában.
Ha a minisztérium feledékeny.
Ápolóné és bejeg. szerelme.
Fogalmazók és ellenőrök.
A patriárka barátnője.
Aktuális emberek.
Tarkaságok.

Uj államkölcsön.

Arad, február 6.

A pénzügyminiszter holnap tanácskozássra ül össze a budapesti, bécsi és a német nagybankok vezetőivel, hogy velük egy ötszáz milliós államkölcsön fölött végleg megállapodjék. A pénzügyviszonyok földérülésének örövendes, messze kiható jelentőségű eseménye, hogy az állam ily tekintélyes összegű járadék-kölcsönt vehet föl és azzal egyrészt függő terheit rendezi, másfelől módot talál új, halaszthatatlanná vált beruházások finanszírozására.

A kölcsön föltételei még súlyosabbak, mint a minők mellett a teljesen normális idők között állami járadékokat elhelyezni lehetett; de hasonlíthatatlanul jobbak a legutóbb fölvetett

függő államkölcsön föltételeinél. Olyan föltételek, amelyek mellett nagy eredménynek tekinthető a fél milliárdos kölcsön nyélbeütése. Lehetnek olyan nézetek, hogy az államkölcsönnel várni kellett volna, amíg a pénzpiac helyzete még jobban javul és amíg még kedvezőbb árfolyamokat lehetett volna elérni, viszont az a haszon, amely a beruházások sürgős megkezdésével és ennek révén a munkanélküliség, az üzlettelenség csökkentésével járni fog, sokkal több, mint a kamatmegtakarítás, amelyre hónapok múlva talán számítani lehetett volna, ha a függő tartozások miatt azokat egyáltalán sokáig halogathatják.

Az új államkölcsönt tulajdonképpen részben Németországban helyezik el, — ami tehát megtöri az elméletet, hogy az államkölcsönök megkötésénél a francia tőke nélkülözhetetlen valami. Nem tudni, hogy Franciaország finansziér-jei meddig tartják fenn azt az álláspontjukat, hogy a hitelek folyósításánál a külpolitikát veszik irányadóul, és hogy kölcsönt csak annak adnak, a kinek részére azt Oroszország jóváhagyja, — a harmas szövetség ezuttal is megmutatta, hogy pénzügyileg meg tud a magában állni. Röviddel a pénzkrisis után, a mikor a francia tőke még mindig büszkén várja a lábait elé csuszó, pénzkérő pénzügyminisztereket, — Magyarországnak nem kell a kéregetők közé állani.

A másik nagy jelentősége az államkölcsönnek, hogy Magyarország olyankor vehet föl kölcsönt és rendezheti hitelszükségletét, amikor azt Ausztriában az obstrukciók lehetlenné teszik. Ha a tények egész sora, a perdöntő nagy események nem igazolták volna fényesen Tisza István grófot, aki az obstrukciót kiküszöbölte a magyar parlamentből: most újabb elégtétele lenne neki azokkal a vádakkal szemben, akik a parlamenti rend megteremtését még ma is alkotmányselemnek akarják föltüntetni. Az osztrák sajtó legtekintélyesebb organumai megütközéssel tárgyalják, hogy mialatt Magyarország, rendezett parlamenti állapotai révén, nagy összegű államkölcsönt köthet, Ausztriát az újabb obstrukciók elűtik ettől. Ez az egyik, nem is erkölcsi, hanem az országnak nagy anyagi előnyt jelentő értéke annak, hogy Tisza István gróf kiküszöbölte a parlamentből a kisebbség tulkapásait, hogy nincs mód arra: a legsürgősebb, legkomolyabb ügyeket jegyzőkönyvi vitákkal, névszerinti szavazásokkal és más időpocsékolással lehetlenné tenni, agyonütni. A parlament dolgozhat, és az ő munkaképessége révén zavartalanul járhat az államgépezet és ennek akcióképessége pedig megszerzi az eszközöket, amelyek a válság után, a munkára és kenyérre kiéhezett országnak oly sürgősen szükségesek voltak.

Biborszárnyon.

Irta: Szini Gyula.

Barátommal minden éjjel együtt vártunk valamit nyughatatlanul, türelmetlenül, sóvárogva. Eleinte magunk sem tudtuk, hogy mit. Hetek, hónapok múlva ébredtünk csak annak a tudatára, hogy — a hajnal várjuk.

Már a legszivósabb korhelyek is kidültek mellőlünk. Az éjszakai pincér-had és a zenészek aludni tértek. Mi még együtt maradtunk és vártunk.

A kávéház ablakai már azt a csodálatos mély ibolyakék színt engedték át, amelyet eddig csak egy kínai szent palástján láttam, de ez is csak megközelítette a megközelíthetlent: a virradás méla, halkán pihegő, suhanásszerű színet.

Ilyenkor a világ nagy töredelmeseinek bűnbánóinak magukbaszálló vágya fogott el bennünket. Egyszerre szerettünk volna megszabadulni minden piszoktól és aljasságtól, amit az éjszakai kentek ránk.

Ruhánk, amely az éj folyamán meggyötörtött, mint Nesszus köntöse égetett bennünket. Szemünket légkarika fogta körül, amely sajgott. Utáltuk, gyűlöltük saját magunkat, ahogy csak az oszlopokon vezekló régi szentek undorodhatnak a testüktől.

Most már tudom, hogy minden hajnalban ujjaszülettünk.

Az az izzó rubinpiros szín, amivel a keleti égbolt sötét kárpitjának szegélye égett, ellenállhatatlanul vonzott bennünket. Egyenesen feléje mentünk, ama emlékszlop felé, mely az Andrássy-ut végén minden színes hajnalon még konturjában is megneimesedik.

Vonzott bennünket ez a felkiáltójelszerű kő, mint a mekkai zarándokok a Kaaba. Es nem tudtuk szemünket levenni az izzó foltól, amely megpörkölte és lángpalásttá hasogatta az éjszaka köntösét. Ennek a hajnali tűzijátéknak voltunk bolondjai.

Nem szóltunk egymáshoz semmit, nem is mertünk beszélni. Gondolataink némán viaskodtak, leteperték egymást. Valami vajdott bennünk, nagy érzések, nagy elhatározások születtek és arcunkra fájdalmak voltak írva.

Es egy ilyen hajnalon megkérdeztem:

— Mit gondolsz, szeret-e Anna?

Barátom nyugodtan felelt:

— Szeret.

Hosszas, komoly megfontolás után mondta ezt. A meggyőződés teljes erejével. Pedig Annát talán még sohasem látta. Ismerni egyáltalán nem ismerte.

Ujra megkérdeztem tőle:

— Annát feleségül akarom venni. Mit gondolsz, szeret ő engem?

Es barátom ujra nyugodtan, határozottan felelt:

— Szeret.

Ma is csodálkozom, hogy barátom honnan merítette azt a határtalan bátorságot, hogy egy nőről, akit nem látott, nem ismert, a legbiztosabban állította, hogy szeret engem? Hátha ép az ő válaszával tettem függővé, hogy életemet megosszam azzal az ismeretlen nővel, akit Annának neveztem?

De barátom akkor nemcsak a szememből, hanem a szívemből is tudott olvasni, mert szinte testvérek voltunk, a hajnal gyermekei. Észrevette a hangomon, az arcmon, hogy Annát szeretem. Hajnali testvérem nemcsak az én szívemben tudott olvasni, hanem Annában is.

Egyre mélyebben ereszkedtünk bele a hajnalba. A rózsaujjú tünemény elterült a tavon. Gyöngyházfényű ködfátyolait szétteregette a víz színezést, csillogó tükrén, amelyen születő világosságok vakító sávjai csillogtak elő vagy eltűnédeztek.

Fehér hattyúk mozdulatlanul kitárt szárnyuk pompájával siklottak a ködön át. Nem usztak, hanem lebegtek, mert az egész hajnali tünemény a föld fölé volt emelve. A fák lombját pitymallati szél selyemzizegéssel simogatta és a bokrokból az ébredő madarak pittyegése valami közeli, nyugtalan örömmel jeltett.

Csónakba szállottunk. Az evezőket szorosan mozgattuk és nem szóltunk ujra egymáshoz egy szót sem. Csak arra emlékszem,

Uj fogalmazók és ellenőrök.

(Állások átszervezése az aradi rendőrség-
nél. — A felemelt államsegély felosztása.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 7.

Megírta már az Aradi Közlöny, hogy a belügyminiszter ebben az évben az eddiginél nagyobb, negyvennégyezer koronás államsegélyt ad az aradi rendőrség fejlesztésének céljaira a hogy Greén Nándor főkapitány ezt az összeget részben fizetőkiegészítésekre, részben pedig a legénység szaporítására akarja felhasználni. Beható és alapos számítások után a főkapitány elkészült az államsegély legcélszerűbb felhasználásának tervezetével és Vida Vilmos rendőrfelügyelő ma jött haza Budapestről, ahol a belügyminisztériumban bemutatta a tervezetet Pekáry József miniszteri tanácsosnak és sikerült a miniszter hozzájárulását megnyernie.

A tervezet szerint az egész legénységi állomány lakbérét kiegészítik ebben az évben háromszázhusz koronára. A legénységet kilenc közrendőrrel szaporítják, azonkívül négy altisztet, akiket a most szolgáló ügyesebb rendőrök közül választanak. Betöltésre kerül továbbá egy hivatalsszolgai állás is. Az altisztek idáig tizedesek, őrzetők, vagy őrmesterek voltak. Ez a rangbeosztás most megváltozik, mert a mai beosztás szerint az altiszteknek a közrendőrökhez való viszonya sokszor furcsa helyzetet teremt, amennyiben van olyan közrendőr, aki a fokozatos előléptetésnél több fizetést kap, mint amennyi egy tizedes kezdőfizetése. Az új beosztás szerint csak két altiszt fokozat lesz: elsőosztályú ellenőr és másodosztályú ellenőr. Az előbbinek jelvényei egy rozetta és egy ezüst stráf, az utóbbinak egy rozetta és két ezüst stráf. Az altisztek fizetését már úgy osztják be, amint azt a városi törvény előírja, természetesen azonban az új rend szerzett jogokat nem érint.

Hozzájárult továbbá a miniszter ahhoz, hogy a mostani segédtiszt állás, amelyet évek óta Hank Albert dr. tölt be, átszerveztessék fogalmazói állássá. Azonkívül kreálnak egy segédtiszt állást is, amelyet a közgyűlés már meg is szavazott, de amelynek költségei a költségvetésbe még nem voltak beállítva.

hogy hátradőltem és szédülve néztem, ahogy az alabástromszinü ködben a hattyukkal együtt lebegtünk nosztelenül tova.

Már az evezők sem csapkodtak, mintha szívünk verése hajtotta volna előre a csónakot ismeretlen érzések, ismeretlen partok felé.

A tó közepén izzó aranyárga korongot pillantottam meg, amelyen a melegsárga fények barázdásan táncoltak. Honnan bukkant elő az az aranytál? Talán leesett az égből. De hiába néztem fölfele, a nap korongját még zsi-bongó, ébredező felhők takarták el a keleti szemhatár peremén.

Lassankint kinappalodott a világ. Napfény terjengett mindenfelé egyenletesen, háborítatlanul. A tavi kedők eltűntek. Hattyúk és csónakok immár a vizen uszkáltak. A fákról madarak dala zengte az új nap születését.

A reggel visszakergetett bennünket a városba. De még mindig nem tértünk aludni. A szívünk tele volt sok mondanivalóval. Virrasztástól vörös szemmel betértünk egy kávéházba, hol a friss, reggeli kávét már buzgón itták koránkelt polgártársaink.

Milyen különös volt ez a józan, nyugodt társaság. Megmosakodva, megborotválva ültünk körülöttünk és lopva gunyosan pillantgattak ránk, akiknek a szeme a virrasztástól vö-

De egyéb változások is lesznek a rendőrségen. Minthogy a megüresedett rendőrkapitányi állásra eddig egyedül Grumáz László dr. fogalmazó, a rendőrbíróság vezetője adta be pályázatát, s így valószínűleg őt is nevezi ki a főispán, szükségessé válik egy fogalmazó választása, s erre az állásra a polgármester már legközelebb ki is írja a pályázatot.

Megegyezés a város és a gázgyár között.

— A gázgyári bizottság ülése. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad február 6

Másfél évi tárgyalás után a város és a gázgyár között megszületett a megértés, az érdekek összeegyeztetésének utjából eltávolodik minden nehézség. Az az elvi álláspont, melyet a város törvényhatósága 1913. szeptember 10-én tartott közgyűlésében foglalt el, lehetővé teszi, hogy ez a fontos kérdés teljes harmóniában és mindkét fél meelégedésére oldassék meg. A város meghosszabbítja a gyárnak 1920-ban lejáró szerződését 1945-ig, a társaság ezért a jövedelméből évente harmincezer koronát ad a városnak. A múlt évi közgyűlésnek ezt a határozatát a gázgyár a városhoz azóta benyújtott előterjesztésében elfogadta, habár, a mint írja, a termelési viszonyok megnehezédtek, de a jövő reményében és a városra való tekintettel akceptálja az összeget. 1914. január 1-től fizetik az évi harmincezer koronát és az összegért az igazgatóság szavatol. Reméli a gyár, hogy a város a gyár fejlődését és terjeszkedését lehetővé teszi. Azt kéri továbbá, hogy az ujonnan kötendő világítási szerződésben mondassék ki, hogy a város az ujonnan befektetendő vezetékért és felállítandó kandaláberékért a befektetési összeg felét, amely azonban évente négyezer koronánál nagyobb nem lehet, majd akkor, ha a háramlás ideje beáll, tehát 1945-ben, a társulatnak megtéríti.

Mikor Lócs Rezső tanácsnok felolvasta a gyár ajánlatát, felolvasását általános helyeslés fogadta. Természetes következménye volt az a megnyilatkozás az elmúlt másfél esztendő történetének. A közelmúltban foglalkozott a törvényhatóság, a sajtó, a nagyközönség a legin-

rös volt és akiken még a keféletlen, tegnapi ruha volt.

Különösen egy kövér, borotvált arcra emlékszem. Ismertem látásból. Tudtam, hogy mi a foglalkozása. Látszott rajta, hogy szereti az életet és a pénzt. Gunyos kárörme, hogy minket a hajnal gyermekeit, kócosan, elzülötten pillanthat meg, szinte előmlött széles arcán, amely e pillanatban a japáni bölcsesség vigyorgó istenere, Ho-teire emlékeztetett.

Barátom egy újságba furta tekintetét. Nem olvasott, csak iszonyodott. Iszonyodott a józan társaságtól, az élettől, amelynek zajos ritmusát odakinn az utcán villamos csengettük ver-ték ki és siratta hajnali illúzióink szétfosz-lását.

Kimenekültünk vissza az utcára. A fal mellett sompolyogtunk, mint akik szégyelik magukat. Csak egy csendes kis utcában álltunk meg, hol nem keltek föl még az emberek. A fejünk felett egy ablakban cserép muskátli virított a függöny előtt, amely még le volt bocsájtva. Szinte hallani lehetett, hogy a függöny mögött egy egyszerű munkáscsalád horkol és élvezzi a vasárnapi reggel boldeg nyugalmát.

— Elvegyem-e feleségül Annát? — kérdeztem barátomtól.

— Vedd el — felelte komolyan, határozottan... És így házassodtam meg.

tenzivebben az üzemek kérdésével és egységes vélemény alakult ki oly irányban, hogy minden üzem akkor jó és hasznos hajtó, ha az nincs városi kezelésben. A bizottság mai ülésén még azok is, akik a gázgyár ajánlata ellen foglaltak állást, ezt az igazságot nem is kísérelték megcáfolni.

Ennek az újabb proposíciónak tárgyalására hivta össze ma délután ülésre Varjassy Lajos polgármester a gázgyár-bizottságot, amely hosszabb vita után úgy határozott 12-azóval 5 ellen, hogy a gyár ajánlatát több módosítással egy kötendő szerződés alapjául elfogadja, utasította a tiszti főügyészt, hogy ezt a szerződés-tervezetet készítse el, a polgármestert, hogy ezt nyomassa ki és miután a jogügyi-bizottsággal is tárgyalta, terjessze a közgyűlés elé.

Minthogy a törvényhatósági bizottság közgyűlése már szeptemberben hozott határozatával, a város közönségének óhaja szerint, a szerződés meghosszabbítása mellett döntött, a bizottság mai ülésén azok a felszólalások, melyek a megváltás végrehajtását hangoztatták, nem találkoztak helyesléssel. Kortész Miksa dr., Somló Ármán dr. és Priegl István dr. emeltek szót a gyár átvétele mellett, illetve kérték a gázgyár újabb ajánlatának elvetését, ismételtén más városok példájára hivatkozva, ahol állításuk szerint a gázgyár hasznos hajtó üzem. Különben is az új ajánlat csak 26 ezer koronát biztosít a városnak, mert évente négyezer koronát le kell vonni az új befektetésekre.

A gyár ajánlatának elfogadását kérte Fényes Dezső, mert — ugymond — az egész város közönsége a megváltás ellen foglalt már állást és a harmincezer korona részesedés minden rizikó nélkül jut a városnak. Azonban az ajánlaton mégis óhajt módosításokat tenni. Első sorban nem tartja megtérítendőnek a csövek fejében jelentkező kiadások felét, mert ezek fektetése a gyárnak is érdeke. A kandaláberék megtérítéséhez hozzájárul, mert ezeket a város másutt is felhasználhatja. Másodszor pedig nem fogadja el az ajánlatnak azt a meghatározását, hogy a város a befektetésre „kimutatott költségek felét” tartozik megtéríteni, mert ez elasztikus fogalom. Indítványozza, hogy a társaság előzőleg legyen köteles a befektetési terveket és költségvetést a városnak bemutatni és csak ha a város jóváhagyta és elfogadta ezeket, akkor viseli a város a költségek felét. Kikötendőnek tartja továbbá, hogy a gáz erejének meghatározása köbméterenkint történjék és ez legalább 4500 kalóriájú legyen.

— Annyit tárgyalták már ezt a kérdést — mondotta Adler Andor — hogy annak minden részlete ismeretes és tudott dolog az is, hogy a közgyűlés a szerződés meghosszabbítását akarja. Tulajdonképpen itt tanácskozássra nem is lenne szükség, ha a gyár egy újabb feltételt nem kötött volna ki az ajánlatában. Évente négyezer koronát kér a várostól az új berendezések fejében. Ez azonban nem négyezer korona, hanem kétezer korona és minthogy az összeg nem nagy, meg kell egyezni és az ellenzés onnan keletkezik, hogy félreértették a gyár ajánlatát mikor azt mondják, hogy csak 26 ezer koronát fog a gyár a városnak fizetni. Ha a város a tényleg befizetendő 30 ezer koronából évente négyezer koronát gyümölcsözőleg elhelyez csak 4%, százalék mellett, akkor ez a háramlás idegen, tehát mikor a városnak az 1935-ig eszközölt befektetéseket fizetni lesz köteles, kétszáz ezer koronánál nagyobb tőke lesz, amelyből a nyolcvan egyezhány ezer koronát játszva kifizetheti. A gyár bizonyára jól tudja, hogy viszonyai milyenek és valószínű, hogy nem fizethet többet, ha másfél évi tárgyalás

volt szükséges ahhoz, míg ide jutottunk. Azonban az ellentétek most is áthidalhatók. Mint-hogy a szerződés szerint 1935-től 1945-ig, tehát az utolsó tíz évben, az összes beruházásokat a város megtéríti a gyárnak, valószínű, hogy 1935-ben a vezeték olyan állapotban lesznek, hogy sok pótolni való lesz. Ha tehát a gyár elfogadja azt, hogy 1932-ben egy vegyes szakértő-bizottság felülvizsgálja az összes berendezéseket és az általa megállapított pótlásokat a gyár teljesíti 1934. év végéig és így a városra az utolsó tíz évben nagy terhek nem hárulnak és 1945-ben jó állapotban veheti át a gyárat, ekkor elfogadom a most benyújtott ajánlatot.

— Elfogadom én is az ajánlatot — mondotta Szathmáry János, — mert nem négyezer koronás, hanem csak kétezer koronás differenciáról van szó. Azonban kívánom, hogy a városnak legyen a joga a beruházásokat követelni és ne a gyártól függjön, mit akar csinálni. Ha a közérdek kívánja a hálózat terjesztését, akkor a város ugyanis szívesen fizeti a hozzájárulást, de ha nem a közérdek kívánja, akkor nem ruház be és így sem két, sem négyezer koronát nem fizet. Egy éve tárgyalunk és fel kell tételeznünk, hogy a gyár bizonyára nem tud többet fizetni, mint a mennyit felajánl. Kérem, hogy a kötendő szerződésben az általam felvetett gondolat helyet kapjon.

Az ajánlat elfogadását ajánlotta Steinhardt Mór dr. is, majd pedig a polgármester reflektált az ajánlat elfogadása ellen elhangzott érvekre és rámutatott arra, hogy a város részvételén kívül a polgárságra az a haszon is hárul, hogy azonnal olcsóbb árban kapja a gázt. Kikötendőnek tartja azonban, hogy a részvétel már 1914. január 1-től illesse a várost, a világítási árakat pedig a szerződés jóváhagyását követő hónap elsejével le kell szállítania a gyárnak.

Ezután szavazásra tette fel az elnök a kérdést. Tizenkét szóval öt ellen kimondotta a bizottság, hogy a gyár ajánlatát elfogadja, a tisztí ügyészt utasítja, hogy a szerződés tervezetét készítse el, a polgármester, Fényes, Szathmáry és Adler indítványainak szemmel tartásával. A tervezetet kinyomatja a polgármester és bizottsági tárgyalás után viszi a közgyűlés elé.

MULATSÁGOK

(=) Az aradi helyőrség tisztí kaszinója, vagy mint hivatalosan nevezik: a Katonai tudományos és kaszinó-egylet február huszonharmadikán este fél kilenckor a Fehér Kereszt szálló nagytermében táncestélyt rendez, amelyet kabaré előadás előz meg. A meghívókat a tisztí estélyre most küldik szét. A kabarében, melyet Szendrey Mihály szinigazgató rendez, Sz. Rontay Boriska, Patáky Vilma, Győző Alfréd és Barics Gyula vesznek részt.

(=) A Polgári Jótékony nőegylet szombati estélyére a jegyek legnagyobb része már elkelt. A megmaradt kevésszámú jegy szombat délután négy óráig Scherhag H. és Fia női divatkereskedőnél, délután hat óráig a kulturpalota pénztárában kapható. Egy koronás állóhely-jegyek is kaphatók, amelyek úgy a földszintre, mint az erkélyre érvényesek. Az estély pont nyolc órakor kezdődik és a rendezőség ezután kéri a közönséget a pontos megjelenésre, mert Köpf Kálmán dr. által vezényelt nyitány megkezdésekor a nagyterem összes ajtóit lezárják.

Aktuális emberek.

Varjassy Lajos dr.

Harmincöt éves — és tegnap óta az aradi szabadkőműves páholy főmestere. Harmincöt éves és öt esztendeje főtitkára a vidék legnagyobb sulyu kereskedelmi és ipari érdekképviseletének: az aradi kereskedelmi és iparkamarának. Még alig haladta túl azt a kort, amikor a más, szintén kiváló és szép tradíciókat őrző nevezetes családok ifjai az első fiatalság nyegle kedvtelése után pályaválasztásra szánják rá magukat, — a ő már komoly, hasznos cselekvésekben gazdag múlt mögött állva, a piros remények sokat ígérő horizontja felé függeszti csillogó tekintetét. A férfikor első friss esztendőiben dusan aratja mindama tiszteletet, megkülönböztetett nagyrabecsülést, amely egy kultur város munkás és intelligens társadalmában a becsületes tevékenységben eltöltött évtizedek után jár ki a közélet harcosának. Varjassy dr. nem harcosa, de szerény munkása a közéletnek. Csöndben, de hangos eredménnyel, látszólag lassan, de a valóságban amerikai gyorsasággal cselekszi mindazt, a mit hivatása és nemes becsvágya eléje szab. A kereskedelmi és iparkamarák tevékenységét szűk körre szorították eddig azok, akiknek nem volt egyéb ambíciójuk, minthogy a tétlenség állóvízének tükrében minél nagyobbnak lássák — önmagukat. Hogy a törvény ennél több köteleltséget ruházott rájuk, azzal ők mit se törődtek; a törvény végrehajtóinak talán kellemesebb is volt a kamarák szunnyadása. Hogy a kamarák ma élnek és tartalmat adnak az életüknek, az annak a néhány fiatal energiának köszönhető, aki a titkári pozícióban a munka vágyától hevült. E fiatal tehetségek között — ezt szerte az országban elismerik — Varjassy Lajosé a legnagyobb érdem, hogy a kamarák életrekelésével öntudatot vittek ama vidéki kereskedelmi és ipari osztályba, amely eddig azt hitte, hogy a kamarai adó fizetésén kívül magasabb hivatása nincsen. Az aradi kamara főtitkára nagyszerű ösztönrel kapcsolta bele a fiatalos teremteni vágyás erejébe az idősebb „kamarai oszlopok”-ban felfedezhető nyugodt bölcsességet és a régiség nimbuszának külsőleges értékét. Szakkörökben nem újság az, ami a laikusok előtt talán novum: Varjassy Lajos dr. cselekvő erejének és praktikus ötletgazdaságának számos gazdasági eredménye van. Az Országos Vámpolitikai Központ, amely oly kiváló szolgálatot tesz a magyar merkantil irányzatnak, az ő kezdesére alakult meg. E fontos országos, érdekképviselet ellensúlyozására mostanában megalapozódott a Mezőgazdák Vámpolitikai Központja is. Varjassy dr. akciójának eredménye az Országos Bosnyák Központ és a most alakulóban levő Balkán Központ is. Tettvágya nem elégszik meg a kimondottan hivatalos ügyek intézésével. Fűrésző tekintete és csodásan kiművelt elméje szerencsésen fedezik föl ama témákat, amelyek a kamara plénama előtt emelkedettebb vitákat és ugyyszólván tanító előadásokat provokálnak.

— Tanulni és tanítani, — ez a vezérgondolat az ő élethajójának iránytűje, amely hol a könyvek százai közé ékel, hol pedig világlelentségű szereplésre ragadja. Tegnap az Aradi Kereskedők Köre hallgatóságának tart előadást magyarul, holnap pedig a bosztoni világkongresszuson ragadja tapsra tartalmas angolnyelvű előadásával három világrész tudós képviselőit. Alig fél évvel ezelőtt szerezte meg az európai közgazdasági élet kiválóságainak elismeréssel párosult rokonszenvét Budapesten tartott francia előadásával és most ismét nagy-

szabásu értekezést készített el, amelyet júniusban a párisi kongresszuson ad elő.

Harmonikus családi életben folyton tanulni, derült kedéllyel dolgozni, egy művelt lélek finom értékeiből embertársainak bőven juttatni és a gondolat szabadságáért meleg szívvel küzdeni, — van-e ennél szebb, emberibb? Az emberiség nagy kincseiért önzetlenül harcoló hadsereg egyik csapatának élére állították most a testvériség szent gondolatának katonái. Ha a társadalom őszinte szeretete, ha pozíciójának szépsége, s ha családi hagyományai talán nem is volnának elég erősek ahhoz, hogy a fővárosi élet csábítását leküzdjék benne, — az a keveseknek kijutó kitüntetés, amely a névtelen százak lelkéből kisugárzó szeretet fényével fonta körül őt tegnap, bizonyára közöttünk marasztja. Itt kell maradnia. Ennek a városnak oly kevés kiváló fia van, hogy minden lehető meg kell tennünk azok itt tartására. A szabadkőművesek ebben is híven szolgálják városukat. Tegnap főmesterükké választották Varjassy Lajos drt. Ugy hiszik: az ember-szeretet láncza mindennél erősebb — széttephetetlen. =)

Második sinpár

Békéscsabától Radnáig.

(Gyors-onat csatlakozás Nagyvárad felé. — Beszélgetés Pfeiffer Gyula Máv. üzletvezetővel.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 6.

Az államvasutak igazgatóságánál már most megkezdődtek a májusi menetrend összeállításának munkái és folyamatban vannak azok a tárgyalások, amelyeket az igazgatóság az egyes üzletvezetőségektől jött kívánságokról indított. Aradnak aránylag kevés kívánnivalója van az új menetrendtől, mert az eddigi közlekedés — különösen a budapest—aradi második esti gyorsvonat beállítására óta — az igényeket kielégítette és az a mindenre kiterjedő gondosság, amelylyel az az aradi üzletvezetőség hosszú vonalán a közlekedés jósága és pontossága felett örkődik, csak elismerést keltett Aradon.

Az új májusi menetrend azonban, amennyire előrelátható, olyan változásokat mégis hoz, melyek még néhány kívánságot kielégítenek. A legfontosabb az aradi vonalon várható változások közül kétségtelenül a második sinpár folytatóság kiépítése, amely nem készül el ugyan májusra, de még ebben az évben módot ad arra, hogy gyorsabbá, simábbá váljon a személyközlekedés. A második sinpárt Budapesttől Piskig fokozatosan építik ki és mint ismeretes Budapest és Szolnok közt már kettős sinpáron közlekednek a vonatok.

Pfeiffer Gyula aradi államvasuti üzletvezető a második sinpár további kiépítéséről és a májusi menetrendről ezeket mondta el az Aradi Közlöny munkatársának:

— A menetrend összeállításáról még csak most folynak a tárgyalások, de azt hiszem, nem lesz nagyobb Aradot érdeklő eltérés az eddigiektől. A kereskedelmi és iparkamara a múlt évben azt kérte, hogy Aradról Nagyvárad felé létesítsünk gyorsvonati csatlakozást és pedig azzal, hogy Békéscsabáról Nagyvárad felé induló gyorsvonatot Csabáról néhány perccel később indítják el és így azt az Aradról reggeli gyorsral utazó utasok még elérhetik. Ezt a kérelmet a menetrend tárgyalásánál figyelembe veszik és az valószínűleg teljesülni is fog. Más nagyobb változás nem várható, legfeljebb a második sinpár kiépítése után 1914-ben a Békéscsabától Máriaradnáig terjedő

vonalon kerül kiépítésre az újabb sínpar. A földmunkákat csaknem az egész vonalon befejezték már és a Góliátsinek kiszállítása is folyik úgy, hogy kitavaszkodás után egyszerre több ponton megkezdhető a sínlerakás munkája és a második sínpart még ebben az évben igénybe vehetik a közlekedés céljára.

A pénzügyminiszter és Arad konfliktusa.

— Veszélyben az államsegély. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 6.

Megírtuk, hogy a pénzügyminiszter rendeletéből milyen érzékeny borságok értek egyes aradi borkereskedőket, a kik boritaladójukat eddig a kincstárral kötött szerződés alapján, átalány-összegben fizették le. A pénzügyminiszter a megállapítások alapján nem találta elfogadhatónak a borkereskedők védekezését, mely szerint ők azt hitték, hogy az átalány-egyezség szerint fizetett összegben az ötven literen alul elszállított bor adója is benne foglaltatik. Ez, mondja a miniszter nem felel meg a szerződési megállapításnak és egy 1907. évi pénzügyminiszteri rendeletben világosan meg van határozva, hogy az átalány kizárólag a házi fogyasztás után van számítva.

A pénzügyminiszter leirata azonban nemcsak a borkereskedők ügyéről szól, hanem Arad városának, amelyet a boritaladó kezelése révén élvezett

államsegély megvonásával fenyeget meg.

A miniszter a pénzügyigazgatóság útján figyelmezteti a várost, hogy az 1899. évi VI. törvényoikk 4. §-a alapján nyújtható méltányos segélyhez való jogosultságot csak az esetben ismerheti el, ha az állami borital- és husfogyasztási adók kezelése a vonatkozó törvényeknek megfelel.

„Az újabb vizsgálat során” — mondja a miniszter leirata, — „nem látom megcáfoltnak Kuzman Dénes pénzügyi titkár jelentésének azt a részét, hogy a városi fogyasztási hivatal jelenlegi személyzete a végzett munkához képest túl nagy és feladatának nagy része helyes vezetés és beosztás mellett csekélyebb személyzettel is végezhető. A borital adó iránti törvények és szabályok pontos alkalmazása mellett a fogyasztási adóhivatalnál alkalmazott személyzet egy része nélkülözhetővé válik, miáltal a személyzeti kiadások tetemesen le is szállanak. Hasson oda a pénzügyigazgatóság, mondja a miniszter, hogy a város a személyzet apasztását ne csak tanulmány tárgyává tegye, hanem azt, lehetőleg rövid időn belül keresztül is vigye.”

Végül utasítja a miniszter a pénzügyigazgatóságot, hogy a város 1913. évi államsegélyének megállapításánál, a leszámolás alkalmával gondja legyen arra is, hogy a fogyasztási adó természetű jövedelmek terhére

kizárólag oly egyének illetményei nyarjének elszámolást, akik az említett adók és pótlékok beszedésével tényleg foglalkoznak.

A miniszter erőyes rendeletében háromszor is utal arra, hogy a város az államkincstártól méltányos segélyezésben csak akkor lesz részesíthető, ha a borital és husfogyasztási adók és adópótlékok beszedési jogát helyesen és törvényesen gyakorolja és így saját érdeke is meg-

kívánja, hogy a tapasztalt szabálytalanságok, amelyek a város jövedelmét is csökkentik, haladéktalanul kiküszöböltesse.

Ápolónő és beteg szerelme.

— Nem sikerült apácaszóktetés. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 6.

Kedves érdekeségű szenzációja van az öreg Rókus-kórháznak. Nehány héttel ezelőtt került a kórház második emeletén lévő 55-ös számú kórterembe Nagy Balázs huszonnégy éves magánhivatalnok, aki neuraszténiával került a kórházba. Irén nővér a Rókus egyik ápoló-apácája, aki már öt esztendeje teljesíti emberbaráti feladatát, mind többször talált foglalkozást a kalandos kinézésű Nagy Balázs ágya körül. A kedves testvér láthatólag szívesen időzött a bus tekintetű beteg mellett, aki nyájassággal, hála pillantásokkal mondott köszönetet a figyelmességért. A többi beteg természetesen irigy féltékenységgel kísérte a bontakozó szerelmet, annak minden fázisát és csakhamar megindultak a sugdózások, nevetgélések, félreérthetetlen célzások. Így történt ez a múlt héten, pénteken este is, amikor a szerelmes lelkületű nővér, kevésbé fogékony szívű ápolónő a P. Magda váltotta fel. Az éberszemű ápolónőnek feltűntek a halk, elfojtott sugdósások, kisebb csoportokban titkolódzó betegek és hamar megtudta, hogy a szokásos terve a legnagyobb pontossággal és körültekintéssel ki van dolgozva.

Csütörtökön reggel járt le Nagy Balázs terminusa. Meggyógyult neuraszténiájából és már csak az egyszerű formalitásokon kellett átesnie, hogy a kórházat végkép elhagyhassa. Erre alapították tervük sikerét. A hivatalnok — így tervezték ki — a legközelebbi utcáson bevárta az utána siető imádját, a szerelemre vágyódó Irén testvért, aki egyszerű eselédruhába öltözve repült volna ki a kórházból.

Amikor Nagy Balázs csakugyan elhagyta a kórházat, Irén nővér is megtette előkészületeit. Levette magáról szürke apácaruhát, fejére kendőt kötött és a nagy kapu felé igyekezett. Utközben azonban elébe került a reá leselkedő világi ápolónő, aki közben jelentést tett a tervezett szokásról a Rókus kórházi apácák főnöknőjének. Innocenta főnöknő a Stáhl-utcai rendházba hívatta a forró szívű testvért és onnan három napi szigorított szobafogság után ma Kassára utaztatták Irén nővért, ahol öt évvel ezelőtt a fogadalmat letette. A büntetés bizonyára súlyos lesz, mert a sajnálatraméltó nővér már másodízben akart hűtlen lenni rendjéhez.

SPORT.

+ Az Aradi Turista Egyesület gainai menedékház-alapja javára újabban adakoztak: Adler Andor 40 koronát, Schuch Ferenc 30 koronát, Műlek Lajos dr. 20 koronát, Reinbart Fülöp 10 koronát, Réthy Viktor 25 koronát, Bing Vilmos 25 koronát, Wadowesky Gusztáv 20 koronát és Lészai Sándor 10 koronát, mely nemes adományokért hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöke.

+ Az Aradi Tornaegyesület tornatermében a rendszeres tornázas február hó elsejével megkezdődött. A tornaórák a liceum tornasarnokában hetenként hétfőn, szerdán és pénteken este 6—8 óráig vannak. Az egyesület a kerületi bajnoki tornaversenyen és legközelebb a házi versenyen akarta bemutatni tornászainak készségét, ép ezért ezután kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a tornaórákon.

VÁROS ÉS MEGYE.

Ha a miniszterium feledékeny.

— Fura leirat a városhoz. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 6.

Csodálatosak a közigazgatásnak az utjai. Nemcsak tekervényesek és a labirintusnál is komplikáltabbak, amelyekből semmiféle fonál segítségével kivezető nincs, hanem sötétek, amelyekben botorkálni lehet, azonban úgy, hogy az ember egyet lép előre, kettőt hátra és soha a célját el nem éri, soha oda nem jut, a hová indult. Hosszu ideig, évekig járja az ember az utat, a lába törik már el a fáradságtól és azon kapja magát rajta, hogy ott áll, a honnan elindult.

A belügyminiszter, a közigazgatás atyásmestere tanította meg ezeket a szomorú igazságokra a várost, egy legújabb közigazgatási diszeset elkövetésével.

Történt, hogy a város 1912. év ázáén, nyilvános árlejtést hirdetett a külvárosi utcák és utak kövezésére. Az árlejtést megtartották, a vállalkozók ajánlatait a szakbizottságok és a közgyűlés felülvizsgálta és a legolcsóbbakat megválaszták a munkával. Így jutott a Varjassy Lajos-utca keramit burkolása a budapesti közszembánya és teglgyár részvénysársaságnak. A közgyűlési határozat, a versenytárgyalási jegyzőkönyvek, szóval az összes iratok felkerültek a miniszterhez jóváhagyás céljából. 1913. május havában a miniszter leiratot küldött a városnak, amelyben megírta, hogy jóváhagyja a közgyűlés határozatát, de figyelmezteti a várost, hogy a kövezési költségek felvitelével varjon, míg a pénzpiac helyzete javul.

1913. augusztus havában a város végre elérkezettnek látta az időt arra, hogy ezeket a munkákat megkezdje és felszólította a vállalkozókat, nem lennemek-e hajlandók a városnak a munkálatokhoz szükséges pénzt kölcsön adni. Az említett keramit gyár azt felelte, hogy igen és be is adta ajánlatát. Ezt a közgyűlés letárgyalta, elfogadta és felterjesztette a miniszterhez jóváhagyását kérve.

Most érkezett meg erre a kérésre a felelet, amelyet ijesztő példaul minden tankönyvben ki kellene nyomtatni. Azt írja a miniszter, hogy nem hagyhatja addig jóvá ezt a kölcsönajánlatot, amíg a város fel nem terjeszti hozzá az árlejtés jegyzőkönyveit, az árlejtést jóváhagyó közgyűlési határozatot, mert meg akar arról győződni, miért választotta a város a keramitot, miért nem az „olcsóbb burkolási nemeket” mert mutatkozik a kiírás és az árlejtési eredmény között körülbelül ötven-hatvan ezer koronás különbség.

Másfél év óta járják ezek a kövezési akták az utat Budapest és Arad között, a miniszter maga jóváhagyta a burkolás vállalatba adására vonatkozó összes határozatokat és most ott áll a város, ahonnan elindult.

Most jutott eszébe a minisztériumnak megkérdezni miért keramit és miért nem — aszfalt?

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kur. város törvényhatósági bizottsága által 1914. évi február hó 11-én, d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 11. A tanács betérjeszti a hidüzem alapnak 1913. évi zárszámadását. 12. Stoloz Gyula a tervezett parcellázásról lemondván a tisztí ügyész a közgyűlési határozat hatálytalanságát kéri. 13. A tanács előterjesztése az üzletvezetőségi épület előtti tér rendezése tárgyában.

Főszolgabíró és állomásfőnök.

(Az aradi üzletvezetőség panasza az alispán előtt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 6

Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispánhoz ma különös ügyben küldött panaszos átiratot az aradi államvasuti üzletvezetőség. A panasz az egyik aradmegyei járás főszolgabírája ellen irányul, aki hónapok óta háboruságban él a járása szomszédságában levő állomás főnökével.

Még a múlt év novemberében történt, hogy Mladin Miklós eleki főszolgabíró a kétegyházi állomáson a szolgálattevő tiszt arra figyelmeztette, hogy ne járkaljon a sínek között. A figyelmeztetésre a főbíró kifakadt:

— Tudok én magamra vigyázni, főszolgabíró vagyok! Különben nézze: ott sétál a sínek között Almássy gróf, figyelmeztesse inkább őt!

A szóváltásra előkerült Kopeczek Károly kétegyházi állomásfőnök, akivel ugyancsak összetűzött a főbíró és az eset vége az lett, hogy Mladin az állomás panaszkönyvében jelentést tett a két vasuti tisztviselő ellen, ezek pedig az üzletvezetőségnél jelentették be a történeteket. Az aradi üzletvezetőség intézkedése, amelyet a panaszkönyvben történt bejegyzésre tett, nem elégitette ki Mladin Miklós főszolgabíró, aki ekkor egyenesen Pfeiffer Gyula üzletvezetőhöz fordult, de levelében súlyosabb kifejezéseket is használt. Egyebek között azt írta, hogy a kétegyházi állomáson már legközelebb revolverrel kell járni az utasnak. Az üzletvezetőség intézkedéseit is olyan hangon bírálta, hogy Pfeiffer üzletvezető már akkor — a múlt év decemberében — panaszt tett az alispánnál a főszolgabíró ellen és fegyelmi eljárást kért.

A panasz ügyében még ma is folyik az eljárás, amelynek eddigi eredménye az, hogy az alispán fegyelmit nem rendelt el, mert a főbíró nem hivatalos minőségében, nem is járása területén, hanem a békésmegyei Kétegyházán, mint magán ember szólalkozott össze az állomásfőnökkel. Mielőtt azonban az eleki főszolgabírónak ez az ügye végkép befejezést nyert volna, máris újabb összeütközés történt Kétegyházán. Az alispánhoz most beérkezett panasz így mondja el az inkább komikus, mint veszedelmes esetet:

Mladin Miklós főszolgabíró a novemberi affér óta is gyakran utazott át Kétegyházán. Január közepéig azonban semmi újabb kellemetlenség nem történt. Január tizenhatodikán este, amikor a főszolgabíró felszállt az Elek felé induló motorosra, Kopeczek Károly kétegyházi állomásfőnök véletlenül egészen egyedül teljesített szolgálatot az állomáson és egyedül állt a motoros elindulásánál. Mikor a motor már elindult, Mladin felnyitotta az ajtót és gúnyosan lekiáltott az állomásfőnökhöz:

— Jó estét kívánok tekintetes, nagyságos, méltóságos, kegyelmes állomásfőnök ur. Tolja ide a kését!

Kopeczek a meglepetéstől alig tudott szökhöz jutni és csak ennyit válaszolt a motorral elrobogó Mladinnak:

— Nem hittem volna ilyen gyerekséget egy főszolgabíróról.

Az állomásfőnök a furcsa esetről jelentést tett az üzletvezetőségnek és most Pfeiffer Gyula Máv. üzletvezető azzal a kéréssel fordult az alispánhoz: szerezzen elégtételt és hasson oda,

hogy hasonló rossz tréfájú, vagy komoly molesztálásokkal ne támadja meg az eleki főszolgabíró a Máv. hivatalos szolgálatot teljesítő tisztviselőjét.

XV. Lajos udvara

pongyolában.

(A Polgári Nőegylet nagy estjének főpróbája)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 6

Holnap utoljára gyűlnek össze Arad előkelőbb társasága tánemuatlatságon; a szezon utolsó fashionable bálja a Polgári nőegylet. A holnapi bál méltó befejezése lesz a szezonnak: nagyméretű, stílusos, elegáns, sőt pompás. A jórészt elmúlt farsangi szezon dus volt az eseményekben, egyik nagyszabású műkedvelő előadás a másikat követte, de a holnapi, az a pièce de resistance, olyan pompás, annyira eredeti, új és méreteiben grandiozus lesz, hogy „hors concours” ver minden eddigit.

Háromtól negyed nyolcig tartott ma a főpróba. Ma három számot, Issekutz Magdiét, Szent-Iványi Stefániát és Berger Károlyt nem is próbálták el. Holnap a műsor első és második száma közt még jó félóra szünet is lesz: tessék kiszámítani, hogy meddig fog tartani az előadás. De egy bizonyos az az, hogy ha még teljes huszonnégy óráig tartana is a holnapi előadás, a közönség türelemmel fogja hallgatni, mert valamennyi szám ujszerű, eredeti és ami a fő: érdekes.

Vagy két hónapja folynak már a próbák s így mindenki ura szerepének, a főpróbán csak az utolsó simításokra van szükség. Előbb Zimmermann Károlyné és Rónay Endre, akik holnap mint madame Pompadour és XV. Lajos fognak pompázni, próbálják el táncukat. Tulajdonképpen a legnagyobb grandseigneurnek, XIV. Lajosnak, a Napkirálynak tündöklő udvarát akarták bemutatni, a kommunikék is így hirdették, de aztán egy történelemtudós kiderítette, hogy a Napkirály idejében még bő térdnadrágot és allonge parókat viseltek. A hosszú, fekete fürtű paróka — tudja isten — mindig komikusan hat s ezért a rendezők inkább a hajporos-hajbókos, kényeskedő, précieux rokokóhoz pártolt. Azért maradt minden a régiben: a táncok, menüettek, tablók, csupán fekete parókából lett fehér, Maintenon-ból Pompadour és Louis quatorze-ból Louis quinze.

Elhangzanak a menüett pókháló-finom hangjai s most Köpf Kálmán dr. lép a pódiumra, hogy eldirigálja saját szerzeményű alkalmi nyitányát, amelynek magyaros motívumai általános tetszésre találnak. Zajos taps követte a nyitány előadását s Köpf Kálmán hála-lásan köszönt a főpróba publikumának, amely eddigre majdnem egészen megtöltötte a hatalmas dísztermet.

Most feszült várakozás közepette felgördül a függöny: az estély egyik slágerszáma következik, Farkas Imrének, a Kis kadét című daljátéka. A kis kadét történetét — szerelmes volt szegény nagyon s gyakran felejté ott szemét az átellenes ablakon — s az ezredesét — volt egyszer ő is kis kadét s szerelmes volt ő is nagyon — minden felsőbb leánynak, gimnázistának kívülről illik tudni, de most valójában meglevenednek előttünk a fehérnél-fehérebb Farkas-vers alakjai. Itt áll előttünk a kis kadét (Reicher László) itt az ezredes (Bing János), sőt egy újabb figura, a kutyamosó (Győző). Mindjárt itt megjegyezzük, hogy Bing János, (aki különben Cziráknál teljesen Vorschriftmässig ezredesi uniformist készítette-

tett ez alkalomra). Várnai sikereire pályázik s legalább olyan mérgesen szidja össze a szegény Reicher Lacit, mint a Tatárjárásban Várnai Baricsot. Nagy derűtséget keltett ez a jelenet a főpróba közönsége körében különösen, mert Győző mókái is növelték a hatást.

Az ezredes most valami régi, régi reminiscencia fogja el, de aztán ledől a hintaszékbe s elnyomja az álom. Az édeskés, kedves Donau-walcert játssza a zenekar, aztán újból felmegy a fátolyfüggöny, s látjuk az álmot: az ezredes, mint kis kadétot s a félős, bájos leányt, aki élete első randevujára megy a kadéthoz. Josephine-t, a leányt dr. Köpf Jánosné játssza s bizonyos, hogy nemcsak a kis kadétot, hanem az egész publikumot meg fogja hódítani. (Most elpletykázhatnánk, hogy azért a ragyogó toalettéért, amely holnap pompás termeléshez fog simulni, ezer koronát kapott Paquin. Elpletykázhatnánk, de még sem tesszük.)

Öt duettet énekelnek el a kis kadét és Josephine, egyik melodikusabb, egyik bájosabb, mint a másik, de valamennyi egyforma nagy sikert aratott.

A végtelenül bájos operett után a táncjelennet kezdtek próbálni. A színházi zenekar helyét a 33. gyalogezred zenekara váltja fel, megszólal a kürt, erőteljes mars hangzik s végig a termen fel a színpadra vonul XV. Lajos kísérete. Előbb négy színházi kardalos, azután Győző, a király (Rónay Endre), Mazarin biberos (Reicher László), sorban az udvarhölgyek, udvaroncok, Bogdán Emmi, Dömötör László, Balla Hajni, Wassits János, Friedmann Irma, Petrán György, Rózsa Magda, Papp László, Borsos Nusi, Igaz Sári, Vince Böske, Sarlot Erzs, Persa Tóni, Denifleé Kató, Persa Böske, Cselkó Juci és Gizi, Koromzay Frigyesné, Wally Györgyné, Schór Gitta, Prekupás nővérek, Schannen nővérek, Róna Böske, Prolich Giza, Dürr Auguszt, Pucher Anna, Daikovits Olga, végül mme Pompadour (Zimmermanné) hölgyei Persa Margit, Széll Edit, Wittmann Irén, Petőc Otilka, Hehs Baba, Klein Alice, Schmiedt Róza és Binder Eliz kíséretében.

A nagyszerű aranzsman már ma is mutatta, hogy milyen szép és plasztikus ez a jelenet, a valódi hatást azonban majd csak holnap lehet látni, amikor a csillogó kosztümök fogják pittoreszké tenni a látványt.

Most szebbnél-szebb táncok következnek: a „felhivástáncra”, melyet Bogdán Emmi—Dömötör László, Balla Hajnalka—Wassits János, Friedmann Irma—Petrán György, Rózsa Magda—Papp László táncolnak grációzusan, a finom menüett, amelyet Bogdán Emmi, Borsos Nusi, Igaz Sári, Vince Böske, Sarlot Erzs, Persa Tóni, Denifleé Kató, Persa Böske táncolnak, a pavane, amelyet Cselkó Juci, Cselkó Gizi, Koromzay Frigyesné és Wally Györgyné járnak. Schór Gitta, Schór László, Szathmáry-Király József, Gardos Oszkár és Unger Ernő vonósnégyes kísérete mellett régi pásztordalokat énekel, majd Rónai Endre és Zimmermann Károlyné menüettje következik. Bájos az ifjusági polka, amelyet Prekupás nővérek, Schannen nővérek, Róna Böske és Prolich Giza táncolnak. Valóságos artista mutatvány az a gyönyörű kigyótánc, amelyet Erdős Gy. és Dürr Auguszt járnak utolérhetetlenül. Pucher Nusi és Daikovits Olga tízes fandangót táncolnak, majd Persa Margit, Széll Edit, Wittmann Irén, Petőc Otilka, Hehs Baba, Klein Alice, Schmiedt Róza és Binder Eliz ódon szépségű bergere-t. Festői tabló fejezi be az előadást, amelyről sokat fog majd még az aradi publikum beszélni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szintházi műsor:

Szombat: Az Ördög, vigjáték. (C. bérlet.)

Vasárnap: Este: Az ember tragédiája, dráma. (A. bérlet.)

* A rendőrség hangversenyét február 8-án este egynegyed kilenc órakor tartják meg a kulturpalotában, de már ma is alig lehet jegyet kapni, a szezon legnagyobb eseményü koncertjéhez. Ha elolvassuk azokat a recenziókat, melyek a koncert szereplőiről előkelő újságokban megjelentek, akkor minden várakozás kevés, mellyel a nagyszabású művészi élvezet elé nézünk. *Dienzl Rácz* Enáról, aki quiriui Merlének, a nagy olasz énekmeisternek volt tanítványa, úgy írnak mint a legnagyobb hangverseny fenoménról, hogy tudása és művészete mellett minden kritikus külön kiemeli distingvált műsorát és melyben Brahms, Liszt, Debussy, Leowe szerepelnek leghatásosabb szerzeményekkel. A koncert másik világhírű szereplőjéről, *Földessy Arnold*ról írja a Pesti Napló, hogy művészete helyenként felülmúlja *Casals* Pablót is. Nagy attrakciója az elithangversenynek *Rózsa S. Lajos* a budapesti Opera nagyszerű baritonistája. A kíséretet ellátó *Dienzl Oszkár*, az aradiak mindöng szívesen látott virtuosa. A rendezőség kéri a közönséget pontos megjelenésre.

* A színház jelentései. Az *Ördög* reprize iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg, aminek látható jele az is, hogy a szombati előadáson saufolt nézőtér fog gyönyörködni *Molnár Ferenc* színporkázó ötletességében, szellemességében. Ezt a nagy érdeklődést azonban nem tisztán és kizárólag az *Ördög*nek kiváló kvalitásai idézték elő, hanem *Szendrey Mihály* fellépte. A publikum jól emlékszik még arra, hogy az *Ördög* nagy-nagy aradi sikere *Szendrey* nevével fűződött össze s épen ezért nagy érdeklődés előzi meg az *Ördög* szombati reprizét, amelyben a közönség megint látni fogja *Szendrey* pompázatos alakítását; a repriz főbb szerepeit *Szendrey*n kívül *Várnay*, *Delli*, *Kiss Mariska*, és *Hoppesné* játsszák.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután a Katonadolog van műsoron, amelynek szövege csupa tréfa és ötlet, a partitúrájában pedig a táncszámok kergetik egymást. Vasárnap este a Falu rossza kerül színre. Mint a közönség érdeklődésének egyik bizonyító erejü fokmérőjét, konstatálhatjuk a tényt, hogy a publikum már tegnap megkezdte a jegyvásárlást a vasárnap esti előadásra.

A tökéletes feleség. Az aradi színház operette-ensembelje csütörtökön mutatja be *Lehár* Ferenc legújabb, nagyhatású operettjét: A tökéletes feleséget, amely sok bécsi és budapesti siker után jutott el hozzánk. Operett bemutatóról, egy *Lehár*-operette premierjéről van szó s így képzelhető, hogy az aradi színház mily gonddal rendezi és állítja ki ezt a pompás *Lehár*-operettet.

* Napoleon. Az *Uránia* fényes műsorai közé tegnap egy elsőrangú tudományos előadást iktatott. Régen nem láttunk olyan érdeklődést és olyan lelkesedést, mint a nyílt a grandiózus *Napoleon* film kiváltott. *Austerlitz*, *Moszkva*, *Vatlerlo* és *Szilona* a világtörténelem e nevezetes helyei megjelennek a vásznon, ezer és ezer katonai intéz rohamot, százezre hül el a hős s áll a világ ura *Napoleon*. A francia fegyverek dicsőségéről, *Napoleon* világhatalmáról, majd bukásáról szebb apoteozist nem írtak még, mint amelyet ez a film megörökít. A közönség lelkesedve örült a dicsőségnek, szomorú némasággal kísért a bukást. A műsorban kivált a parnói fal-kavadászat, mely igazi gyönyörűséget okoz minden vadaszembernek. A képen *Andrássy Gyula* gróf, *Géza* gróf és az egész magyar főnemesség látható.

* Meghíusult merénylet. (Új műsor az Apolló-színházban.) *Nilus* királynőjének nagyszerű sikere után gyorsan váltakoznak majd az Apolló-színház műsorán a filmpiac legfrissebb eseményei. Holnap, szombaton egynapos műsor kerül vetítésre. Dacára, hogy ez a műsor csak egy napig tart, rendkívül tartalmas. Az új

program klúja: A meghíusult merénylet, amely egy összeesküvés feletti idegzítő mesét mutatja be. Ez a dráma az érdekességét felülmúlja a detektívdramákat s amellől művész szempontból is látványosság számba megy. A hatalmas drámai kép mellett vetítésre kerül a *Piros papucs* című kacagtató bohózat, amely bizonyára sok kedves percet fog szerezni az Apolló publikumának. Pali is hozzá fog járulni a jókedv felderítéséhez. Pali szórakoztat a címe a képek s már előre elgondolható, milyen módon szokta ő szórakoztatni a közönséget. Vasárnap már ismét új képek dominálják az Apolló műsorát.

Tisza István gróf a kerületi beosztásról. (A javaslat tárgyalása a közigazgatási bizottságban.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 6

A képviselőház közigazgatási bizottsága ma délután öt órakor *Tisza István* gróf és *Sándor János* belügyminiszter részvétele mellett *Beöthy László* elnöke alatt ülést tartott, melyen az országgyűlési választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Az ülésen *Perényi Zsigmond* báró és *Némethy Károly* belügyi államtitkárok és *Varga Gyula*, a statisztikai hivatal igazgatója is megjelent.

A javaslatot *Rakovszky Iván* előadó ismertette. A választókerületek felosztását az eddigi törvények a törvényhatóságra bízták. A javaslat a miniszterre bizza a felosztást, de a miniszteri intézkedést kautélakkal szorítja meg.

A javaslat szerzői tekintettel voltak arra, hogy szerzett jogokat ne sértsenek és ha erre szükség van, az kíméletesen történjen. A legtöbb választó a Dunántulon és a Duna-Tisza között, tehát az ország legmagyarabb részein lesz. A magyarság harminékét kerületet nyer, a nemzetiségek tizet veszítenek, így tehát a magyarság nyeresége negyvenket kerület. A választókerületek egynegyed része városi kerület, holott a népességnek csak egy ötöd része kerül ki a városi polgárságból.

Szentpáli István a kerületek arányos felosztását, a magyarság és az intelligencia érdekeinek szem előtt tartását különösen figyelembe ajánlja.

Sándor János belügyminiszter szerint a javaslat mindenütt szem előtt tartja az intelligencia és magyarság érdekeit. A kerületek felosztásánál is ezek a szempontok lesznek a mérvadók. Kijelenti, hogy a magyarság érdekei Erdélyben sem szenvednek hátrányt. A törvényhatóságokra az időhiányon kívül azért nem bízhatták a felosztás elkészítését, mivel azokat a helyi érdekek ellogulták tették volna. A javaslatot elfogadásra ajánlja. (Leles eljenzés.)

Tisza István gróf miniszterelnök szótalt föl ezután és a javaslatot kísérő statisztikai adatokból ragadott ki figyelemreméltókat. Sokan keveslik, hogy a városi kerületek csak hússzal emelkednek. A főváros tizenhárom kerülettel és a fővároshoz közvetlen közelben levő kerületek ötten emelkednek, a vidéki nagyobb városok, mint *Arad*, *Nagyvárad*, *Szeged* stb. egy egy kerülettel és ez lakosságuk intelligenciájának mérlegelésével történt, nem csupán adminisztratív elsőbbségükért. Erdélyben tíz kis városi kerülettel apasztották a városi kerületek számát, de ez tíz oly kerület volt, melyekben összesen 3975 szavazó volt. A javaslat általában minden érdeket kielégít. Ajánlja a javaslat elfogadását. (Eljenzés.)

A bizottság ezután általánosságban és részleteiben elfogadta a kerületek beosztásáról szóló törvényjavaslatot.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) *Zimmermann Károly* dr. előadása. A szabadligueumi előadások során a kulturpalota kistermében ma délután *Zimmermann Károly* dr. kórházi igazgató-főorvos folytatta érdekes és nagytudású élettani előadását. *Dubois Raymond*, a nagy francia fizikus híres munkájának ismertetése kapcsán érdekesen beszélt az atomokról, az atom mechanikai életéről és szerepéről az ember pszichikai életében. Nagy figyelemmel kísérve beszélt arról, hogy a megismerés határain túlépő jelenségek megfejtése csak matematikai számítás lehet, mint a csillagászati jelenségek, de a konkrét megoldás a tudomány által elérhetetlen. Végül *Hackl* elméletével foglalkozott. Előadásait, amelyet ma is nagy, figyelmes és előkelő közönség hallgatott végig, kedden fejezi be az igazgató-főorvos.

(*) A Kölcsey-egyesület közgyűlése. Február 14-én délután 5. órakor. rendes évi közgyűlést tartja a Kölcsey-egyesület a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Vagyon kimutatás, pénzületi jelentés. Számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása. Az 1914. évi költségvetés tárgyalása. Választások. Indítványok. Ünnepi előadás. Tartja: *Gaál Jenő* dr. Arany: *Szechenyi* emlékezete. Szavalja: *Berta Ilona*.

(*) *Iparosok* liceuma. Február hó 8-án, vasárnap d. u. 3 órakor lesz az ipartestület disztermében az Iparos Szabadlyceum második előadása. 1. Megnyitó beszéd *Bérczy* Pál tart. 2. A kivándorlásról *Vajda* Iván dr. ügyvéd ad elő. 3. *Szalay* Aranka dalokat énekel. 4. *Palotay* Antal, áll. foreálisk. tanár elektromos kísérleteket és drótnelküli távirást mutat be. Belépő-díj nincsen.

(*) *Elmarad a gyáriparosok közgyűlése.* A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége nek Aradi Fiokja ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy folyó hó 8-ára, vasárnapra hirdetett közgyűlése közbejött akadályok miatt elmarad. A közgyűlés megtartásáról a Fiók elnöksége az érdekelteket idejekorán fogja tájékoztatni.

(*) Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete február hó 8-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja saját helyiségében (Központi-szálloda, Salacz-utcai földszinti kistér) VII-ik rendes évi közgyűlést, melynek tárgysorozata a következő: Elnöki megnyitó. A választmány évi jelentése. A számvizsgáló-bizottság jelentése. Késleltetett indítványok. Választások.

(*) Az aradi ipartestület nőiszabó szakosztálya rendes közgyűlést február hó 8-án délelőtt 10 órakor tartja az ipartestületen. Az ülésen a divatújításokról szakelőadást tart *Krausz Lipót*, *Huppert Henrik* ismerteti az új adótörvényeket, ezután az évi jelentéssel és a szakiskola ügyveit foglalkoznak.

(*) *Munkáseelőadás.* Az Iskola Egyesület ingyenes munkáseelőadásából a másodikat február 8-án délelőtt 11 órakor tartják meg az Apolló-színházban. *Europa* északi országairól 50 vetített képpel kísért előadást tart *Zaray Jenő* tanár.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel nappal)	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	151
Nyomda	151

Rablók a grófi sirboltban

— Ékszereket kerestek a halottakon. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 6.

Nagykátán pár nap előtt a temetőir ijedten konstata, hogy a gróf Keglevich-család sirboltjának ajtaja tárva-nyitva áll. Rögtön jelentést tett a csendőrségnek, amely megállapította, hogy tolvajok hatoltak a sirboltba. A tetteseket, akik ugyanaznap az ottani római katolikus templomot is, a lekasztott örökmécses világa mellett kifosztották, még aznap letartóztatták. Ezek Elbert Gyula, Szollár András, Vonák Illés, Paroca Menyhért és Paroca Menyhértné voltak a sirrablók. A csendőrök vallatásra fogták őket. A legfiatalabb, Elbert Gyula lakatos-ségéd hajmeresztő részleteket mondott el a sirbolt feltöréséről.

— Nem volt munkánk, éhezünk és nyomorogtunk — vallotta a rabló. — Valahogy eszünkbe jutott, hogy kint van a temetőben a gróf Keglevich-család sirboltja. Ugy gondoltuk, hogy ha betörnénk oda és fölfeszitenénk a koporsókat, a halottakon drága ékszereket találhatnánk. Bemásztunk éjszakánként idején a temető kerítésén, feltörtük a kriptá ajtaját s felemeltük a padozat márvány fedőlapját. Jó pár percig egyikünk se mert az érkoporsókhoz nyulni. Végre nekibátorodtunk s kiemeltük az egyiket és fölfeszítettük a fedelét. Egy női holttest volt a koporsóban, félig felosztott állapotban. Az ijedségtől és a borzalomtól megdermedve állottunk a koporsó körül. Paroca Menyhért volt a legbátrabb valamennyiünk között. Fel akarta emelni a holttestet, hogy megnézzé, nincs-e rajta valami ékszer. Emelés közben a hulla kicsuszott a kezéből és visszazuhan a koporsóba. Ettől még jobban megrémültünk. Kőnyörögtem a társaimnak, menjünk el, mert megőrülök a borzalomtól.

— Eh, mit félsz? A halottak nem bántanak senkit! — mondta Paroca és újra megragadta a holttestet, fölemelte, s végigkutatatta, de bizony semmiféle ékszer nem volt rajta. Hogy kié volt a holttest, nem tudom, mert a koporsónak csak egyik oldalát néztük. Ez a fölírás volt rajta: Elt hatvankilenc évet!

Erre visszadobtuk a koporsót az üregbe s Paroca egy másikat akart velünk kiemelni. De nekünk már elég volt a borzalomtól s otthagytuk a kriptát. Amikor elhagytuk a temetőt, az országúton elhatároztuk, hogy betörünk a templomba s ellopjuk a perselyeket. Alkuleszal kinyitottuk a templom ajtaját, lekasztottuk az örökmécses s ennek világítása mellett ráakadtunk egy perselyre, amelyben hatvan korona volt. Azt elvittük.

Elbert társai eleinte tagadni próbáltak, de végül valamennyien beismerő vallomást tettek. A csendőrség megállapította azt is, hogy ugyanez a társaság fosztotta ki a három télen át lakatlan nyaralót is. Az öttágu betörőbandát a csendőrök ma kísérték be a pestvidéki ügyészség fogházába. Hajós vizsgálóbíró valamennyiük ellen elrendelte a vizsgálati fogságot.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Gyilkosság az ablakon keresztül. A múlt év szeptemberében Puskás Miklós és Sonka György siklósi földművesek orvul — alvás közben — agyonlőtték régi haragosukat, Miron János vagyonos gazdálkodót. Mindkettőjüket elfogták a csendőrök, be is vallották bűnüket s az aradi törvényszék szándékos emberölés büntette miatt helyezte vád alá őket. A mai esküdtszéki tárgyaláson Puskás bevallotta bűnét, s azzal védekezett, hogy Miron, akivel pörben állott, azzal fenyegette, hogy agyonlövés s ő attól való féltében követte el tettét, hogy Miron beváltja fenyegetését. Sonka tagadja, hogy a gyilkosság elkövetésében segédkezett volna Puskásnak. Tettét a csendőrök előtt — mondja — csak azért ismerte be, mert a csendőrök ütötték, verték. Kihallgatták a csendőröket, aztán több tanút, akik azonban magáról a tettéről nem tudnak semmit. A tárgyalást, amelyet az elnök este fél nyolckor felfüggesztett, holnap reggel kilenc órakor folytatják.

§ Eltelt gyilkos. Déváról jelentik: Gábor Ábrahám és Paár Péter sárhalmi lakosok a múlt év őszén a korcsmából kijövet összeszólalkoztak és veszekedés közben Gábor megszurta Paárt, kiben volt még annyi erő, hogy az odasereglett embereknek gyilkosa nevét is megmondta. A csendőrök Gábort elfogták. A dévai törvényszék esküdtszéke ma tárgyalta az ügyet. Gábor tagadta, hogy a gyilkosságot ő követte el, de tanúk bizonyították Paár utolsó szavait. Az esküdtbíró Gábort négy évi fegyházra ítélte el.

Rágalmazásért

elitelt főorvos.

(A lippai kórház orvosainak viszálya.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 6.

Néhány nap előtt megírta az Aradi Közlöny, hogy a lippai kórház másfél év előtt kinevezett orvosa Tőkés Imre dr. milyen súlyos vádakkal illette a kórház főorvosát, Masznyik Márton dr.-t. A főorvos ellen Temesmegye alispáni hivatala meg is indította a fegyelmi megelőző vizsgálatot, amely annak kiderítésével foglalkozik: igaz-e, hogy Masznyik tízezer koronát kért az orvosi kinevezésért Tőkéstől és hogy egyéb szabálytalanságokat követett el.

Tőkés Imre dr. már a fegyelmi feljelentést megelőzően rossz viszonyban élt Masznyikkal és a főorvos minden lehető módon kellemetlenségeket igyekezett szerezni Tőkésnek. Ennek a viszálykodásnak egyik kinos részlete került tegnapelőtt a lippai járásbírósa előtt ítélet alá. Masznyik Márton dr. főorvos ugyanis nem érte be azzal, hogy kórháza orvosával hadakozott, hanem súlyos állításokat kockáztatott meg Tőkés Imre dr. feleségéről is.

Tőkésék meglehetősen jó anyagi viszonyok között élnek, az orvos felesége vagyonos család leánya. Ez az anyagiakban zavartalan életmód szemet szurt Masznyik dr.-nak.

— Jól tudom én, miből élnek ilyen gondtalanul — mondta többeknek a főorvos — Tőkésnének Kolozsvárott éjjeli mulatóhelye van, onnan jön a sok pénz!

Masznyik Márton dr. kevésbé válogatott szavakkal ismételt hangzottatta ezt az állítást és a rágalmakat a kivárosi pletyka végre Tőkésékhez is eljuttatta. A negyvenhat éves, előkelő családból származó urinó megdöbbenve értesült a főorvos súlyosan bántó pletykájáról. Miután Tőkés Imre dr. már ekkor feszült viszonyban élt kollégájával, nem is kezdett vele tárgyalásokat, hanem egyenesen a büntető járásbírósa feljelentésével.

A feljelentést szerdán tárgyalta Kandrea János lippai járásbíró. Masznyik Márton dr. kihallgatásakor határozottan tagadta, hogy Tőkésnéről a rágalmakat terjesztette volna. A járásbíró ezután Sajó György lippai gyógyszerészt hallgatta ki, mint tanút.

— Masznyik Márton dr. — vallotta a gyógyszerész — üzletemben, ahol feleségem is jelen volt, nem egyszer fakadt ki Tőkés drék jómódja ellen és mindig azt hangzottatta, hogy Tőkésné Kolozsvárott mulatóhelyet vezetett, abból szerezte a pénzét. Természetesen nem adtunk hitelt szavainak, mert a megrágalmazott urinó általános tiszteletben áll.

Ugyanígy vallomást tett Sajó Györgyné is. Kandrea járásbíró a tanuvallomások alapján rágalmazás vétségében bűnösnek mondta ki a kórházi főorvost és százötven korona pénzbüntetésre, nem fizetés esetén tizenöt napi elzárásra ítélte Masznyik Márton dr.-t, aki az ítélet ellen felebbezett.

A patriárka barátnője.

(Titkok Bogdanovics Lucian hagyatéka körül.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 6.

Egy közönséges kérvény, amelyet ma írtattak a miniszterelnökségen, feljuttatja a tragikusan elhunyt Bogdanovics Lucian pátriárka emlékét. A múlt év szeptember ötödikén tűnt el a pátriárka és hetek múlva az Aache patakban találták meg holttestét, de még mindig nem tudni hogyan, milyen körülmények között tűnt el a halálba a pátriárka. A milliókat kivető hagyatéka fölött most összecsapnak az érdekeltek: az egyház, az elhunyt legközvetlenebb hozzátartozói, a távolabbi rokonok egyformán bejelentették igényeiket és mellettük részt kér a hagyatékból Stojics Istváné született Rajics Milena is, egy budapesti urasszony, aki a patriárkával jó ismeretségben volt. Stojicsné a mitrovicai törvényszékhez adta be a hagyatéka iránt való igénykeresetét és ugyanezt a miniszterelnökségnél is bejelentette.

Több százezer koronát többféle címen követel Stojicsné Rajics Milena. A legnagyobb tétel kétszázezer korona, amelyet azon a címen kér, hogy ezt az összeget kötelevény ellenében kölcsön adta Bogdanovics Lucianának. Stojicsné elmondja, hogy a pátriárka nyaralásából augusztus vége felé Budapestre jött és ekkor kérte a kölcsönt. A szép asszony jó barátságban volt az egyházzal, gyermekkorában együtt nevelkedett vele, házánál sokszor fogadta vendégeül és így kérésére azonnal szolgált is a pénzzel. Többi igényeit azon a címen követeli az asszony, hogy Stojics Ivánnal való házasságában született Vera leányának Bogdanovics Lucian az apja. A kérvényben ezt Stojicsné nyíltan, leplezetlenül megírja és ezen a címen százezreket kér, hogy gyermekét azzal a fényűzéssel nevelhesse tovább, mint eddig tette.

Ennek az asszonynak, ki szokatlan leplezetlenséggel keresi igazát, nagyon érdekes a multja. Ma negyven éves, még mindig szép, barna, kékszemű asszony. Tizenhat év előtt kötött házasságot Stojics Ivánnal, aki akkor miniszteri fordító volt, most pedig titkár és szerb tolmács a belügyminisztériumban. Házasságuk alatt sokszor járt hozzájuk Bogdanovics Lucian, aki megnyerő modorával, lekötő szavakával a férj szimpatiaját megnyerte. A házasság negyedik évében Rajics Milénának leánya született, akit Stojics Vera néven vezettek be az anyakönyvbe. Bogdanovics Lucian folytonosan járt Stojicsék házához, budai püspök, sőt patriárcha korában is. Ezarkilencszáztízben Stojicsék elváltak. Azóta az asszony nagyuri módon, feltűnő fényűzéssel élt. Az Andrássy-uton tizenkét szobás lakása volt, fogatokat tartott, leányához tanítót és nevelőnőt fogadott. Két kézzel szórta a pénzt. Költekezésére jellemző, hogy számlája egy előkelő budapesti droguistánál havonta közel másfél ezer koronát tett ki, de ezzel rendszerint adós maradt.

Amikor a patriárka meghalt, az Andrássy-uti fényes lakásából el kellett költözni Stojicsnének. Az Attila utca huszonhetes számú házában egy négyszobás lakást bérelt, odahurcolta butorait és mindenét. Szerényen élt ezóta. De ennek a szegényebb otthonnak sem örülhetett, mert hitelezői megröghanták, mindenét lefoglalták, sőt el is árverezték. A legnagyobb nyomor fenyegette, amikor mások tanácsára benyújtotta igénykeresetét Bogdanovics Lucian hagyatékára. Erre több nagyobb hitelező megnyugodott és még a négyszobás lakására való butorát is meghagyták.

Azon a kétszáz ezer koronán felül, amelyet Stojicsné egy állítólagos kölcsön fejében kér, több százezer koronát követel azon a címen, hogy Vera leányának Bogdanovics Lucian az apja. Állításának igazolásul a patriarkának több olyan levelét mellékelte a kérvényeihez, amelyben Bogdanovics Vera leányáról ír, vagy felőle érdeklődik. A leány most tizenkét éves és valóban van rajta sok Bogdanovics-hoz hasonló vonás. A második gimnáziumot végzi most magánúton. Egy tanító és egy német nevelőnő van állandóan mellette. Az ő nevelésének befejezéséhez kér az anyja több száz ezer koronát, amelyet azonban aligha fognak megkapni. Hivatalos körök úgy vélekednek, hogy az asszony annál kevésbé adhatott kétszáz ezer koronát kölcsön a patriarkának, mert állandóan pénzzavarral küzdött, a hitelezőit sohasem tudta kielégíteni, akik azután amikor az asszonynak fel kellett hagyni a nagyuri élettel, meg is rohanták és mindenét elvették. A leányra vonatkozó követelését azért nem honorálják, mert Vera Stojics Ivánnak a törvényes gyermekeként szerepel az anyakönyvben és a törvénytelenítésre kiszabott idő alatt az eljárás megindítását nem kérték.

Február harmadikán volt Mitrovicán a hagyatéki tárgyalás, ezen Stojicsné keresetével elutasították. Hasonló sors vár rá a miniszterelnökségen is.

HIREK.

Félmilliárdos magyar kölcsön.

(A pénzügyminiszter tervei.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 6.

A pénzügyviszonyok tartós javulása arra készítette Teleszky János pénzügyminisztert, hogy a távolabbi időben szükséges kölcsönösszegek fedezéséről is már most gondoskodjék és évégből ötszáz millió koronás járadékkölcsön kibocsátását határozta el. Az előzetes értekezések után holnap délelőtt Bécsben, a Creditanstalt helyiségében megtartandó ülésen az érdekelt bankok képviselői végleg megegyeznek az emisszió feltételeiben.

A megállapodás szerint a pénzügyminiszter 500 millió korona névértékű 4 és fél százalékkal kamatozó 1919. január 1-től kezdődőleg 45 év alatt törlesztendő aranyfizetésű kötelezettséget tartalmazó koronajáradékot bocsát ki, a melyből a konzorcium azonnal átvesz 375 millió koronát, 125 millió koronára pedig opciót gyakorol. A konzorcium a kormánytól 88.25%-on veszi át a járadékokat és nyilvános aláírásra 90.25%-os árfolyamon kerül. A járadékok korona, márka, frank és font sterling valutára fognak szólni és a kibocsátási árfolyamot véve alapul, az amortizációra való tekintet nélkül 5.1%-ot fognak kamatozni.

A konzorciumban ezúttal először részt vesz a magyar kir. postatakarékpénztár is, azonkívül a magyar bankok részéről a Hitelbank, a Kereskedelmi bank, a Hazai Takarékpénztár és a Leszámitolóbank; a bécsi intézetek közül a Creditanstalt, a Bodencreditanstalt, az Anglobank, a Bankverein, a Länderbank és az Unionbank; a német bankok közül részt vesz a berlini Disconto Gesellschaft, a Darmstädter Bank, a Bleichröder- és a Mendelsohn-bankház, valamint a Behrens és Warburg bankcég is. A kölcsön legnagyobb részét Németországban fogják elhelyezni, azonban egy nagyrésze a belföldön marad. A belföldön való elhelyezésére vonatkozólag a bankok kötelezettséget vállalnak.

A tábornagyi tanácskozások eredménye

(Meglepő változások a főhadvezetőségben.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, február 6.

A tegnap kezdődött marschall-tanácskozásokon, amelyet ma is folytattak a király elnöklése alatt, tulajdonképpen Ferenc Ferdinánd trónörökös a „vezér.” A tanácskozás tartalma persze titkos, de módunkban van mégis egyet-mást, katonailag igen érdekes és fontos részletet közölhetni.

Ez év tavaszán nyugdíjba mennek a hadsereg felügyelők közül: Frigyes főherceg, és Frank Liborius. A hadtestparancsnokok sorából visszalépnek: Ziegler Alfréd bécsi, Hortstein Lothár ragusai és Kövesházai Kövess Herman nagyszebeni vezénylőtábornokok.

Új hadsereg felügyelők lesznek: Böhm-Ermolli Ede krakói és az egykori magyar miniszter, Kolossváry Dezső lemergi hadtestparancsnokok. Szenzációs érdekesség az az értesülésünk, hogy a távozó bécsi korpakommandáns utódává a jeleglegi is sokat emlegetett „stramm” budapesti hadtestparancsnokot: Tersztuánszky de Nádas Károly tábornokot teszik meg. A másik két új hadtestparancsnok, mint már megírtuk Bockenheimer Ferenc lovag osztályfőnök és Huyn Károly gróf lovassági felügyelő lesz.

A marsall-tanácskon kívül, de most folynak a katonai- orvosi kar előléptetési tanácskozásai. Májusra nyugdíjba küldenek: 3 vezértörzsorvost, és 3 főtörzsorvost. Mind a hat orvos egészségügyi főnök a hadtesteknél. Nyugdíjba megy Maurer Frigyes pozsonyi, Schuller Vencel nagyszebeni és Longchamps de Berier lemergi hadtestorvosfőnök. Az első osztályú főtörzsorvosok közül visszavonul: Steinitzer zágrábi, Knodt bécsi és Schwarz prágai hadtest-orvosfőnökök.

A főbbrangu orvosok soraiban tehát mindössze hat előléptetés lesz májusra, míg az erredorvosoknál, akik törzsorvossá hogy legyenek, soron vannak, az avanszmán igen jónak mondható majd.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Az időjárásban lényeges változás nem várható. — Sürgönyprognózis: Változás nem várható.

— Kiténtetett rendőrtisztviselők. A király szolgálataik elismerésül Lassner Gusztáv budapesti államrendőrségi rendőrtanácsosnak és törvényes utódainak a magyar nemességet „felsőbányai” előnévvel, Gyalóky Lajos budapesti államrendőrségi főtanácsosnak a III. osztályú vaskorona-rendet és Pamlényi Gábor határrendőrségi tanácsosnak, a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— Két diszpolgári oklevél. Budapestről jelentik: Jolsva és Nagyrőce küldöttségei ma délelőtt tíz órakor Kubinyi Géza főispán vezetésével tisztelegtek Tisza István gróf miniszterelnöknél és átnyújtották neki a községek diszpolgári okleveleit. A küldöttségben Kubinyi Géza főispán és Farkas Zoltán képviselő vettek részt.

— A közös pénzügyminiszter Budapest. Budapestről jelentik: Bilinszky közös pénzügyminiszter ma este kilenc órakor Budapestre érkezett, ahová Thallóczy Lajos miniszteri tanácsos kísérte el. A közös pénzügyminiszter holnap látogatást tesz Tisza István gróf miniszterelnöknél és Teleszky János pénzügyminiszternél, kikkel közös természetű függő pénzügyekről tárgyal. Bilinszky vasárnap utazik vissza Bécsbe.

— Összehívják a komitét. Budapestről jelentik: A miniszterelnök és a román hármas bizottság közötti tárgyalás ma befejezést nyert. Mihályi Tivadar, Maniu Gyula és Braniste Valér, a hármas bizottság tagjai hosszabb értekezletet tartottak a miniszterelnöknél és az eredményről a tizes bizottságot értesítették. A tizes bizottsággal folytatott tanácskozás késő este ért véget. Valószínű, hogy február tizenhetedikére a kormány tagjait Budapestre hívják, hogy bemutassák a megszövegezett határozati javaslatot. — Ma délelőtt különben Papp I. János, Christea Miron, Radu Demeter, Hosszu Vazul és Freniu Valér görög keleti román püspökök megjelentek Tisza István gróf miniszterelnöknél. A miniszterelnököt Christea püspök üdvözölte. A püspökök román kulturális és iskolaügyi kérdésekről tárgyaltak, beszéltek és Christea Miron elismerésüket fejezte ki a miniszterelnöknek, aki a megegyezés létrejöttéhez az első gyakorlati lépést megtette. Remélik és kívánják a miniszterelnöknek, hogy sikerüljön a békét megteremtienie, vagy legalább is a mai helyzetből kivezető módot, valamely módus vivendit találni.

— Eltűnt hadnagy. Kőszegről jelentik: A 88 ik gyalogezred parancsnoksága elrendelte Traun Viktor hadnagy körözését, aki hetekkel ezelőtt eltávozott állomáshelyéről és azóta nem adott magáról életjelet. A hadnagy hónapokon át udvarolt a kőszegi Elite-kávéház kasszír-nőjének, Simai Márának, akivel minden szabadidejét együtt töltötte. Egy napon, öt héttel ezelőtt a szép szőke leány hirtelen elutazott Kőszegről és vele együtt eltűnt a hadnagy is. A kis városban természetesen azonnal feltűnt a kasszír és a hadnagy együttes elutazása, a zászlóaljban azonban azt a felvilágosítást adták az érdeklődőknek, hogy a hadnagy szabadságot kért és kapott. Most, hetek múltával, amikor a hadnagy szabadsága már rég lejárt, katonáék is érdeklődni kezdtek Traun iránt és mert semmi hír nem érkezett róla, elrendelték körözését. A szerelmes hadnagy előkelő katonacsaládból származik, apja alezredes volt. Most mindenfelé keresik őt is, a szőke kasszírót is.

— Bobrinszki gróf átutazott Aradon. Bobrinszki gróf ma reggel kilenc órakor barátai kíséretében elutazott Máramarosszigetről. A gróft három detektív és egy határrendőrségi felügyelő kísérte. A gróf Szajolon az aradi gyorsvonatra szállt és Aradon át Predeal-féle utazott. Az aradi állomáson délelőtt minden feltűnés nélkül utazott keresztül a gróf.

— Eljegyzés a cári családban. Pétervárról jelentik: Az idevaló politikai körökben hirtelen, hogy Sándor szerb herecegnek Olga nagyhercegnővel, a cár legidősebbik leányával való eljegyzése közvetlenül közel van. Az eljegyzés csupán Olga nagyherceg akaratától függ, mert tudják, hogy a cár nem fogja politikai házasságra kényszeríteni.

— Joggyakornoki kinevezés. A nagyváradi ítélőtábla elnöke az ítélőtábla kerületébe Róth Jenő aradi végzett joghallgatót ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká nevezte ki.

— Halál az utcán. Kovács Katalin negyvenkilenc éves napszámosné ma délután fél kettőkor a Fábán-utcában hirtelen összeesett. Szepekovszky Teofil ügyeletes rendőrhadnagy és Hecht Arnold dr. hatósági orvos mentek ki a helyszínre, ahol az orvos megállapította, hogy az asszonyt szélütés érte. A mentők be szállították a kórházba.

— Elitették egy kémét. Pétervárról jelentik: Jakovlev tartalékos altisztet négy évi fegyházra ítélték, mert titkos okmányokat adott el az osztrák és magyar kormánynak.

— Kétszer megadóztatott borkereskedők
címrel ma megjelent cikkünkön vonatkozóan a kö-
vetkező, új adatokat tartalmazó levelet kaptuk,
amelyben a súlyosan megterhelt aradi borkereske-
dők sérelmeit ismerteti a közönséggel: A főfinán-
ciának azon állítása, hogy Aradról a bor meg-
adóztatlanul megy ki, nem állhat meg, mert a
borkereskedőknek a várossal kötött 40 éves szer-
ződése értelmében az 50 liternél kevesebb menyi-
ségű borok külön megadóztatás nélkül kimehet-
nek ugyan a városból, de az ezért kiírt általános
összeget a kereskedők mindig a legpontosabban
befizették a város pénztárába. A kivitt bor után
az adót a fogyasztónak csak egyszer kell megfi-
zetni, ha pedig az nem történik meg, akkor annak
nem a fogyasztó és nem a kereskedő az oka, ha-
nem annak a helynek az illetékes hatósága, ahova
a bort szállították, mert nem fordított kellő gondot
a megadóztatásra. Az 50 literen aluli szabadabb
kivitel a borkereskedelem fejlesztésének elenged-
hetetlen feltétele, mert hiszen új piacokra lehe-
tetlen mindjárt nagy mennyiséget szállítani; ezt
minden bortermelő nyugati államban elismerik és
megtányolják is. Külföldön, ahol nem üldözik a
borkereskedőket, milliókra megy a 12 palackból
álló borküldemények értéke. A magyar kormány
még nem is régen több száz millió koronát adott
ki a filoxerától elpusztított szőlők felújítására s a
bortermelés előmozdítására, s ugyanakkor pedig a
pénzügyi kormány közgei olyan rendelkezéseket
tesznek, amelyekkel agyonütik Arad borkereske-
delmét. A magyar borkereskedelem ugyanis szinlő-
dik és támogatásra szorul; nem bírja ki a folyto-
nos újabb terheket és az indokolatlan zaklatáso-
kat. A pénzügyi közgeeknek fogalmuk sincs arról,
hogy a megdrágult munkabérek milyen óriási ter-
heket raknak rájuk. S azt se tudják, hogy az
aradi borkereskedőknek csupán újsághirde-
tésekre és reklámokra évente fél millió ko-
ronát kell költeniük, mert a kivitel szükségessé
teszi ezt. Ha már a kormány az exportot nem tá-
mogatja, a pénzügyi tisztviselők legalább ne ront-
sák el ama szép eredményeket, amelyeket boraink-
kal a külföldön elértünk. Szinte elképzelhetetlen,
hogy jogállásban ne respektálják azt a szerző-
dést, amelyet a borkereskedők a várossal 40 évre
kötöttek. Tisztelettel Domány József aradi bor-
nyakereskedő.

— Harmincmillió birtokvétel fogadás-
ból. Londonból jelentik: Nagyszabású birtok-
vásár, mely egy fogadásból kifolyólag jön létre,
foglatkoztatja most a londoni közvéleményt. A
birtokvasárt lord Derby ismert angol főúr és
Forest báró, a jótékonyaságaról híres Hirsch
báró fogadott fia kötik meg. Forest báró nem-
rég egy munkát írt a birtokreformról és eb-
ben megjegyezte, hogy lord Derby birtokának
értéke az utóbbi kétszáz évben száznegyen-
ezer márkáról hatvan millió márkára emelke-
dett. Lord Derby egy nyilvános beszédében ki-
jelentette, hogy hajlandó báró Forestnek az
emelt érték feléért, harminc millió márkáért
eladni birtokát. Forest báró rögtön nyilatkozott,
hogy hajlandó a vételt megkötni és erről teg-
nap levelben értesítette a lordot.

— Revolverharc apa és fia között. Az
aradi rendőrségnek a kórházból, ma azt je-
lentették, hogy néhány nap óta a kórházban
ápolják Bóba János kovászi tizenöt éves fiút,
akinek lőtt sebé van. Vidéki Gusztáv rendőr-
segédszint ment ki a kórházba, hogy kihall-
gassa a betegen fekvő fiút sérülése keletkező-
sére vonatkozólag. A fiú előadta, hogy február
másodikán összeveszett az apjával, aki Ková-
sziban ácsmester és a veszekedés után ki akart
menni a házból, amikor apja, aki részeg volt,
revolveréből utána lőtt és megsebesítette. A
rendőrség megindította a nyomozást annak ki-
derítésére, hogy a fiú vallomása fedi-e a va-
lóságot.

— Hogyan követeli a nép a létszámeme-
lést? Stockholmól jelentik: A város utcáin
ma a véderő erősítése ügyében nagy tünteté-
sek voltak. Az ország különböző részeiből har-
mincezer paraszt jött a fővárosba és a királyi
palota elé vonultak, hol követelték a véderő
felemlését. A király a palota erkélyéről inté-
zett beszédet a néphez, mellyel, mint mondotta,
egy véleményen van. Délben a királyi palotá-
ban kezezeröttszáz terítékű diszlakomát rendez-
tek a tüntetők részére.

— Éhező falvak. Nagybecskerekéről je-
lentik: Bóca és Barányos községekben a nagy
hideg a falvak lakosságait teljesen tönkretette.
Bóca községben kilencvennyolc, Barányoson
százharminckét család van minden élelem nél-
kül. Jankó Agoston alispán tízezeröttszáz ko-
rona segélyt utalt az inasges falvak számára,
mely legközelebb felosztásra kerül.

— Dráma a vendéglőben. Párisból je-
lentik: A Páris melletti Passy külváros egy
vendéglőjében tegnap autón két ur és egy
hölgy érkezett és ebédet rendelt. Nemsokára
egy hölgy jelent meg az étteremben és az
egyik férfira szó nélkül rálőtt. A férfi holtan
összeesett. A megölt vendég Paris egyik jóné-
vő kereskedője, a hölgy pedig felesége, aki elmon-
dotta, hogy néhány nap óta keresi hűtlensége
ért férjét és utána jött a külvárosi vendéglőbe.
Kijelentette, hogy nem akarta megölni férjét,
csak botrányt akart csinálni.

— Megfulladt csecsemő. Deresovits Já-
nosné György utca 12. szám alatt lakó asszony
ma delután egy órákor arról értesítette a rend-
őrséget, hogy három hónapos kis fia fulladás
következtében meghalt. Szepekovszky Teofil
ügyektes rendőrhadnagy és Prohászka László
dr. hatósági orvos mentek ki a helyszínre, ahol
az orvos megállapította, hogy a csecsemő halá-
lát tenyleg fulladás okozta, az ágyban egy
párna került a szája felé s megakadályozta a
lelekedztetvében. A csecsemő hulláját beszál-
lították az alsótemető halottas házába és megin-
ditották a nyomozást, hogy nem terheli-e gon-
datlanság a szülőket.

— A Hungária-textilgyár telekcseréje. A
januári közgyűlés megbízásából Varjasz La-
jos polgármester eljárt a honvédelmi miniszte-
riumban és mint ismeretes, le is érkezett az
utasítás, hogy a tűzérőltartanya építésének ügyét
rovidesen döntőre kell vinni. A szaktanácskozo-
sok február 12-én megkezdődnek. El kell tehát
intézni most a textilgyár ajánlatot is, melyet a
januári közgyűlés nem is tárgyalt érdemben. A
polgármester ma Nachtnébel Odón főmérnök-
kel és Jegesy Karoly dr. főügyessel felke-
reste Neuman Adolf bárót és a nála tartott ér-
tekezleten sikerült megállapodásra jutni. A
textilgyár megváltoztatja a propezióit és ki-
jeleníti, hogy a tulajdonjog korlátozásának törte-
sért 10500 koronát fizet a városnak, amely át-
ad a többször ismertett telektömbökön kívül
egy 1040 négyszögöl nagyságú földsavot is.

— Fe bomlott a mészkartell. Nagyvárad-
ról jelentik: A mészkereskedők kartellje,
melyben az élesdi, aradmegyei és dunántúli
mésztelepek tartoztak, felbomlott. A kartell-
ben résztvevők a mészárúvásnál évenként
nagy veszteséggel dolgoztak és a múlt évben
felmilliót fizettek rá a mészárúvás vállalatára.
A legérzékenyebb veszteség az élesdi telepet
érte és ennek kiválása maga után vonta a kar-
tell felbomlását.

— A debreceni egyetem megnyitása.
Debrecenből jelentik: Jankovich Béla vallás-
és közoktatásügyi miniszter Baltház Dezső
református püspökhöz leiratot intézett, amely-
ben jóváhagyta a debreceni tudományegyetem
jogi és államtudományi, bölcsészettudományi
karának 1914-15. tanév elején történő meg-
nyitását az ideiglenes kollegium épületében.

— Áthelyezett irnok. Az igazságügyminis-
ter Komlóssy Vilmos világosi kir. járásbírói
díjnyelvet a devocseri kir. járásbíróshoz irnokká
nevezte ki.

— Letár: miatti milyen leszállított árak
Fischer-féle Nagy Áruházban, Arad Szabad-
ság-tér 12. sz. alatt.

— A királyt hívta keresztapának. Sze-
gedről jelentik: Weiszfeiler Mór szegedi hir-
detési ügynöknek január 24-én megszületett a
hetedik fia. Mivel a hét fiún kívül még két
leánygyermek is van Weiszfeilernek, nagyot
gondolt és alázatos kérényben megírtatta az
újszülött keresztapának magát a királyt. Teg-
nap érkezett le a szegedi polgármesteri hivatal-
hoz a kabinótiroda válasza, szövege a következő:
Sziveskedjék visszatérően idemlékelt felségfo-
lyamodvány benyújtóját, Weiszfeiler Mór hir-
detési ügynök, ottani lakost értesíteni, hogy a
hónap 24-én született hetedik fiánál a kereszt-
apai tisztet 6 császári és apostoli királyi felad-
rásból való elfogadása iránt előterjesztett ké-
relme nem teljesíthető. Hogy azonban nevezett
esetleg valamely legfelsőbb segítségében legyen
részesíthető, sziveskedjék engem Weiszfeiler Mór
családi és vagyoni körülményei, valamint álta-
lában érdemessége felől tájékoztatni, Kelt Bécs-
ben, 1914. január 30. Kabinetigazgató. A hir-
detési ügynök nagyon megörült a levélnek és
most bizakodva várja a megállapítandó segít-
séget.

— Árverés az aradi állomáson. Az aradi
állomás raktárhelyiségében február hó 13-án
délután 9 órákor árverésre kerülnek vasajtók,
épületha, kézmű, szappan, cipőcserm, pálinka,
ruha, faáru, üvegáru, kosár, olajfestmény, vas-
áru, üres zsák, széküléslap stb.

— Tolvaj cseléd. Magony Róza cselédleány,
aki Nyáry Béla Deák Ferenc-utcai lakosnál anel-
gált, ma feljelentést tett a rendőrségnek barátja-
ja egy másik cselédleány ellen, aki három napig he-
lyettesítette őt, amíg vidéken lakó szüleiél tar-
tózódott. Szabadságáról visszatérve, a legnagyobb
meglepetéssel vette észre, hogy barátja társasá-
gában ellopta összes ruháit. A feljelentés alapján a
rendőrség megindította a nyomozást a fiatalon
cselédleány ellen.

— Amortizációs kölcsönök juttatása
kész és építendő aradi házakra, földházakra
előnyös feltételek mellett, ugyancsak tiszti-
seleői kölcsönök kaphatók Szűcs F. Vilmos által
Arad, Karolina-utca 8.

— Ritka bélyegek vétele és eladása. Kör-
pelnél. Egész gyűjtemények vásárlása 221

TARKASAGOK.

(A toalett.) Egy aradi urinó — az aradi
fővárosba ment bálozni és valami nagy mulatásra
készülébe — Budapest legelőkelőbb nőruha mu-
termében készítettett estélyi toalettet. Az első pró-
bán, amelyre a ruha megrendelője Budapestre
utazott, megdöbbenéssel látta, hogy a toalett ara-
bása, anyaga kifogástalan remekmű, azonban rop-
pant merész a dekollázs.

— Nem gondolja — fordult aggodalmasan a
pesti Paquinhoz a hölgy — nem gondolja, hogy
társaság a kivágás. Hiszen ebben a ruhában ma-
sággal is vagyok vetkőző!

— Muszáj nagyságos asszonyom — magam-
törzöt a szabónő — Tessék elhinni: a kurtizánok
kurtizánok annyira kisajátították Pesten a díszes
öltözködést, hogyha én nagyságos asszonyomnak
szolidabb ruhát csinálók, hát — hát nem fogjak
elhinni, hogy a nagyságos asszony azt nem fogja?

(A titok.) A Fehér Keresztben tartott egyik
bálon két fiatal leány beszélgetett a szünem alatt.
Valami nagy titkot sugdostak.

— De ugye drágám, nem fogod egy áru-
tárnak sem elmesélni azt, amit én most csak-
csapok?

— Nem édesem, ezt határozottan nem fogom.
Legelőkelőbb megkérdezem Előt, nem-e hallottad már
ezt? —

(Az új baba.) Anyuska épen most születte
el a néhány hetes kisbabát és a négy éves lány-
kájával kezd játszani.

— Tudod — mondja a kicsike — valahán-
nemek egy új babát.

— Minek kis leányom, hiszen a tavalyi kislány
még egészen jó.

— Anyuskám látod: én is még egészen jó
vagyok és te mégis kapsz új babát.

Sirolin "Roche" enyhülési és gyógyulási hoz **tüdőbaj** köhögés-huruf-influenza és asztmánál

Eredeti csomagolás 4-K-ért minden gyógyszerfőrtben kapható

9491

PIRGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES

Aradi heti gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 6.

A gyakori köd az időjárásról eddig táplált véleményét megváltoztatta. Údvösebb lenne, ha a tél továbbra is egyöntetű lenne és a köd, valamint erősebb fagy elmaradna.

A gabonaüzlet irányzata tartott.

Elkelt a mai piacon:

500 mm. buza	28.20—28.40
400 mm. tengeri	13.20—13.40
Rozs	15.———
Árpa	14.———
Zab	12.———

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Téletrati tudósítás.

Budapest, február 6

Készárú.

Amerika egy féllel magasabb. Kínálat, vétel-kezelés, 10 ezer mm. változatlan.

Határldó.

	Dél sárlat	2 órai sárlat
Buza 1914. áprilisra	12.04—12.05	2.06—2.07
Buza 1914. májusra	11.98—11.99	12.00—12.01
Buza 1914. októberre	10.93—10.99	11.00—11.01
Rozs 1914. áprilisra	9.02—9.03	9.06—9.07
Rozs 1914. októberre	8.55—8.56	8.57—8.58
Tengeri 1914. májusra	6.74—6.75	6.75—6.76
Zab 1914. áprilisra	7.78—7.79	7.80—7.81
Zab 1914. októberre	7.76—7.77	7.70—7.71

Az árak 50 kilónként számítva

Budapesti értéktőzsde (február 6.)

Oestrák hitel	—	—	—	—	648.—
Magyar hitel	—	—	—	—	851.25
4% koronajáradék	—	—	—	—	84.80
Oestrák-magyar államvasúti	—	—	—	—	725.—
Jelzálogbank	—	—	—	—	457.75
Lezámitolóbank	—	—	—	—	531.—
Hess Bank	—	—	—	—	293.50
Magyar Bank	—	—	—	—	530.—
Kereskedelmi Bank	—	—	—	—	8835.—
Pénzügyminisztérium	—	—	—	—	662.—
Halótarjani	—	—	—	—	746.50
Köszöni Vasút	—	—	—	—	630.—
Városlátogatás	—	—	—	—	837.75

Bécsi értéktőzsde (február 6.)

Oestrák hitel	—	—	—	—	647.75
Magyar hitel	—	—	—	—	853.—

Oestrák-magyar államv.	—	—	—	—	722.75
Déli vasút	—	—	—	—	104.25

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzéke. (Árak 100 kilogrammonként koronákban.) 1914. febr. 6. Buza 75 kilogrammos 22.70—22.80, 76 kilogrammos 22.90—23.00, 77 kilogrammos 23.10—23.20, 78 kilogrammos 23.30—23.40. Rozs (prima) 16.40—16.60, (közep) 15.80—16.00, Árpa (sérlező) —, (lakarmány) 12.5—12.95, Zab (prima) 13.80—14.00, (közep) 12.00—12.20, Tengeri régi (magyar) —, új 12.20—12.30, (román) régi 18.00—18.00, új 10.30—10.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 4.60—4.80, (rózsza) 7.00—7.50.

Feloldó szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

9401

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1914. évi február 7-én:

C) Bérlet

C) Bérlet

Az ördög.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

László	Várrai Jenő.	Az ördög	Szendrey M.
Jolán	Kiss M.	Elza	Harmath J.
János	Dall Lajos.	Selyem Cinka	Asztalos M.

Kezdet este 7/8 órakor.

NYILTÉR.

FIGYELEM! **FIGYELEM!**

Február 7-től (szombattól) február 10-ig (keddig) reggel 8 órától este 8 óráig veszek műfogakat és egész

MŰ FOGSOROKAT

és régi aranyat. Fizetek 2 koronáig frégért. Található: ARAD, FEHÉR KE-RESZT-SZÁLLODA, szobaszám 16.

FIGYELEM! **FIGYELEM!**

Uránia Színház.

Ma utoljára

NAPOLEON.

Óriási történelmi színjáték

és

Falkavadászat

gróf Andrássy-nál Parnón és Tóketerebesen.

Kezdet pont fél 6 órakor

TURUL CIPŐGYÁR R.T.
A MONARKIA LEGNAGYOBB CIPŐGYÁRA.

20.000 PÁR HETI GYÁRTÁS.

Fiókraktár: ARAD.

130 SAJÁT FIÓKTELEP.

Apró hirdetések.

azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadói hivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

LEVELEZÉS.

Egy

21 é es elvált asszony idősebb úriember ismeretséget keres ki anyagiilag alandón támogatná. Leveleket „Elvált asszony” jellegre a kiadóba. 814

OKTATÁS.

Románul

tanít diplomás egyén. Cím a kiadói hivatalában. 799

ÜZLETEK.

Fodrász üzlet

jó menetű úri fodrász üzlet családi bajok miatt 4000 koronáért eladó. Cím: Hanko Ferenc Központi szálloda Szászváros. 848

Trafik

és papírkereskedés, a legjobb forgalommal, személyi okokból eladó. Cím a kiadóban. 775

Aradon,

Radnai-ut 18a. házszám alatt levő házam és korcsmazületem, jogokkal együtt, családi okok és bal-élet miatt, minden elfogadható áron azonnal eladó. 780

INGATLAN.

Demeter-utca 35. sz.

adómentes ház szabadkézből eladó. 6747

Telek

Dobó-utca 5. szám alatt kedvezően kapható. Bővebbet telefon 814. 850

Eladó

kisebb tehermentes ház nemes gyümölcsfákkal, beültetett kert el, a belváros közelében, igen forgalmas utcában, ahol kovács, bogárműhely vagy kenyérsütőde létesítése igen célszerű volna. Cím a kiadóban. 852

Több

bármily nagyságu földbirtokot keresek bér- és eladásra 200 holdon felül. Feltétel: jó fekete talaj legyen. Colophon István ügynök-é Aradon, Kossuth-u. 9. sz. 847

ALKALMAZÁST NYER.

Házi kisasszonyt

keresek, ki önállóan főz és varr. Ajánlatot kérek Arad, főpostarésztente L. T. 880

Szépírásu,

irodai teendőkhöz jártas perlekt gépiró nő, vagy férfi kerestetik. Cím a kiadói hivatalban. 854

ALKALMAZÁST KERES.

Magyar-német

könyvelő és levelező estli órákra irodai munkát keres. Érdeklődők felvilágosítást Lengyel Testvérek cégnél nyelnek. 842

KIADÓ LAKÁS.

Májusra

3 szoba, elő- és fűdőszoba és egyéb mellékhelyiségekkel álló úri lakás Boros Béni-tér 22. sz. a. kiadó. Érdeklődni lehet Goldschmidt Mihály cégnél 840

Modern

felszerelésű hat szobás első emeleti úri lakás május hó 1-ére kiadó, Perényi-utca 7. sz. alatt Bővebbet: Fenyves Károly műépítész ugyanott. 849

Kiadó lakás.

Boros Béni-tér 9. szám alatt 3 szobából fűdőszobából és mellékhelyiségekkel álló lakás május 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott az első emeleten. 841

Levarda-u. 1. Attila-tér sarok utcai 4 szobás lakás újonnan ki-festve és mázolva, fűdőszoba újonnan felszerelve; vagy fűdőszoba nélkül. Esetleg 2 szoba külön el-választva is. Valamint magányos 1 szoba az udvarban kiadó. Azon-nalra vagy májusra. 747

Kiadó lakás

Andrássy-tér 25 számú házban (Neumann palota) egy 3 szobás utcai lakás kiadó. Bővebbet Neumann Testvérek városi irodájában. 797

Kiadó

4 szobás utcai lakás Weitzer-u. 5 és Pécska-ut 6. Bővebbet Éles Ármannál. 768

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Legjobb porosz

fűtőszén nagyban és kicsinyben kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 63. 5841

Tolnai világlapja

1914. 1-6 ig, a világlexicon I-III, Sven Hedin I-II, világtörténelem I-X ig kedvezményes áron, Új idők, Gartenlaube Buch für Alle régebbi előfizetési 1/3 áron kaphatók Krausz Paulin könyvkereskedésében színházépület. 284

Méz,

fogyasztásra érett, tisztán kezelt, 5 kg. dobozban helyben 7 K.-ért, vidékre bérmentve 8 K.-ért küld Bordás István Arad, Sárió u. 10. 858

Alkalmi vétel.

Használt vaspénztárak, 1 szecska-vágó, egy jókarban levő varrógép, egy gázi fő készülék (rescho) továbbá többféle gáz és villany csillárok igen mérsékelt áron eladók. Szíveségből felvilágosítást nyújt Rubinstein Mór, Arad, Minorita-palota, a cs. és kir. helyőrség szállásmányozója. 819

Koks

(plüssén) nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 63. 5841

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett

egy arany női karsatt. Megtalálóját 10 kor. jutalomban részesíti Dr. Joanovits, Arad, Kulturpalota. 820

Diamant Jenő

Weitzer- és Kazinczy-utca sar-kán (polgári iskolával szemben) épület és díszmű bádógos munká-kat legutányosabban készíti ugy helyben, mint vidéken. 511

India fogoseppék

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főrak-tár Gutori Földes Kelemen gyógy-értára és vegyszereti laborató-riuma Aradon. Összes készítmé-nyünk kaphatók Hehs Vilmos Batthyány utcai gyógyszer-tárában.

Pormentes faszén

vasalásra kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 63. 5841

Ezerjófű

gyomor elixír. Emésztési zavarok, é. vágytalanság, lefuvadás, gyo-morégés, emelygés, hányás, hány-ingér, szédülés, gyomorgöröcsök, székrekedés, belrengyeség, bél-fergek (gülműzések) bélbakteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Rak-tárak Hehs Vilmos gyógyszer-tára Aradon, Batthyány-utca és gu'ori Földes Kelemen gyógyszer-tára Aradon, Deák Ferenc utca. 5180

5596-1913. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körös-bökényi kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy az Aradi polgári takar-kepénztár r. t. végrehajtónak Andrási Illés aradi lakos végre-hajtást szenvedő elleni 6100 kor. tőkekövetelés a jár. iránti végre-hajtási ügyében az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körös-bökényi kir. járásbíró-ság terü-letén levő Zarándhódos köz-ség ha-tárában fektő és a zarándhódosi 385 számú tjkv-ban A. + 1. sor. 860/258., 259. hrsz. 65 kor.; A. + 2. sor. 861/258., 259. hrsz. 168 kor.; A. + 13 sor. 862/258., 259. hrsz. 65 kor.; A. + 4. sor. 863/258., 259. hrsz. 311 kor.; A. + 5. sor. 809/b 88. hrsz. 46 kor.; A. + 6. sor. 2-3-4/a/7. hrsz. 183 kor.; A. + 7. sor. 864/258., 259. hrsz. 188 kor.; A. + 8. sor. 865/258., 259. hrsz. 65 kor.; A. + 9. sor. 866/258., 259. hrsz. 168 kor. és A. + 10. sor. 867/258., 259. hrsz. In-gatlanokból Andrási Illést illető jutalék 65 korona ezennel meg-állapított kikiáltási áron elren-delte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan Zarándhódos köz-ség-háza-nál 1914. március 6. napjának d. e. 10 órákor megtartandó nyil-vános árverésen a fenti megállá-pított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyab áron nem fog eladatni. Árverezni szándékozók tartoznak

az ingatlan kikiáltási árának 10%-át bántépénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. o. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8888. szám alatt kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában ki-jelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez leenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Körös-bökényben, 1913. évi ok-tóber hó 2. napján.

A kir. bíróság mint tkkönyvi hatóság.

Zamaroczy s. k.

846

kir. bírós.

Takszámotero

Bér-autók
Telefonszám
816

3281
Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Valódi angol sport, vadász, valamint modern katonatiszti, vasutas és egyéb
sapkákat

ajánl:

Schäffer Henrik
Aradi Első Sapkakészítő vállalat

Arad, Andrassy-tér (Bling-ház).

Telefon 208. szám. 190.

456-1914. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvény-hatóságánál az 1914. február 26 án tartandó tisztújító közgyűlésen a polgármesteri, főjegyzői, három tanácsnoki, főügyeszi, két árvaszéki ülnöki, főpénztárnoki, ügyeszi, két aljegyzői, rendőrkapitányi, a gáji alkapitányi, közgyámi, három fő-pénztári ellenőri, gyámpénztári, és a kamarási állás választás útján fog betölteni. Az egyes állásokkal járó javadalmazásokat Arad sz. kir. város hatósági szervezete és az azt kiegészítő közgyűlési határozatok állapítják meg.

Felhívom mindazokat, kik az 1883. évi I. t. cikkben meghatározott minősítéssel rendelkeznek és a fent megjelölt állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy kellően fel-szerelt pályázati kérvényeiket Meltóság: Bárány István fő-lepén urhoz címezve hivatalomba folyó év február hó 20-ig déli 12 óráig bezárólag nyújtsák be.

Nem a város szolgálatában álló pályázók egészségi állapotukat, hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

Arad, 1914. január 31-én.

Varjassy,
polgármester.

Nyomtatványok

esemes kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t.-nél.

Az Aradi Kereskedelmi Bank Részvénytársaság.**Meghívó.****Az Aradi Kereskedelmi Bank Részvénytársaság
III. évi rendes közgyűlését**

1914. évi február hó 14-én d. u. fél 5 órakor tartja az intézet helyiségében, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja
az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető kirendelése és két részvényes kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1913. évi zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság megválasztása 3 évre.
4. A bíráló-választmány megválasztása 3 évre.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkérem, hogy az alapszabályok 19. §. értelmében részvényeiket f. é. február hó 11-én d. u. 5 óráig az intézet pénztáránál tértítmény mellett letéteményezni sziveskedjenek.

Kivonat az alapszabályokból:

19. §. A közgyűlésen szavazat gyakorlására szükséges, hogy a részvényes legalább 6 hóval a közgyűlés előtt részvényei tulajdonosaként az intézet könyveibe be legyen vezetve s hogy ezen részvényeket még le nem járt szelvényeivel együtt 3 nappal a közgyűlés előtt a társasági pénztárba tértítmény mellett letéteményezze.

20. §. A szavazati jog személyesen vagy más szavazatképes részvényes meghatalmazása mellett gyakorolható. Jogi személyek, kiskorúak és gondnokság alattiak, törvényes képviselők, nők megbízottaik által képviselhetik magukat anélkül, hogy a képviselőknek szavazatképes részvényesnek kellene lenniük.

21. §. Minden egyes a 19. §. határozmányainak megfelelő részvény egy szavazatra jogosít.

Vagyon. Mérleg-számla 1913. december 31-én. Teher.

	Korona	[fl.]	Korona	[fl.]		Korona	[fl.]	Korona	[fl.]
Készpénz	57711	94			Részvénytőke			1000000	
Idegen intézeteknél elhelyezett tőkék	58405	—	116116	94	*Tartalékalap			35000	
Váltókölcsonők	2006623	57			Betétek:				
Jelzálogkölcsonők	615428	20			betéti könyvecskékre	618652	06		
Folyószámla kölcsonők értékpapir fedezettel	31764	68	2653816	45	csekk- és folyószámlára	1601	29	620253	35
Hátralékos annuitások és kamatok			3139	71	Visszleszámitolt váltók			400363	52
Adósok			4576	79	Engedményezett jelzálogkölcsonők			582100	68
4 drb Magyar Jelzálog Hitelbank konvertált e 318 nyereményköt- vény K 200 n-re				1272	Fel nem vett osztalékok			680	—
Felszerelések	14897	63			Hátralékos tőke-kamat adó			11007	—
Leírás	3897	63	11	00	Átmeneti passiv kamat			37659	18
Átmeneti aktiv kamatok			3	39	Nyereség-egyenleg	4457	07		
					Átmozgat a múlt évről	111546	41	116003	48
					1913. évi nyereség				
			2793160	96					

* Ez évi hozzájárulással 75800 korona.

Arad, 1913. évi december hó 31-én.

Klein József, s. k.
pénztárnok.

Weissenburger Nándor, s. k.
vezérigazgató.

Gerdánovits Aladár, s. k.
könyvelő.

Mahler Mihály, s. k.
igazgató.

Ortutay Gyula, s. k.
igazgató.

Angele Mátyás, s. k.
igazgató.

Mahler Ádám, s. k.
igazgató.

Gantner János, s. k.
igazgató.

Sági Henrik, s. k.
igazgató.

Uj. Mahler György, s. k.
igazgató.

Jelen „Mérleg-számlát” a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt helyesnek és tökéletesen rendben levőnek találtuk.

Gantner Dóri, s. k.
felügyelő b. tag.

Berzseny Béla, s. k.
felügyelő b. elnök.

Braun Ferenc, s. k.
felügyelő b. tag.

Kaufmann Sándor, s. k.
felügyelő b. tag.

Legnagyobb fűtőanyag megtakarítás!

Aradváros mérnöki hivatala a kettős fűtőkályhák és fűtőcsövek használata által (50) ötven % fűtőanyag megtakarítást ért el! Régi rendszerű kályhák olcsón és rövid idő alatt átalakíthatnak.

Kettős fűtőcsövek

1. szám kis szobára	5 korona.
2. " közép "	10 "
4. " nagy "	22 "

Fűtőcsövek raktáron és azonnal kaphatók

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott szivattyú készítőnél

Arad, Rákóczi u. 27.

M. kir. szabadalom b. 511

Patent.

Az 50-től vett kettős kályha-csővek igen jók, mindenkinek ajánlhatom.

Widulovits Izidor.

Ön sem hülne meg, ha cipőjén 728 gummitalpat viselne

mely megóvja a lábat úgy a hidegtől, mint a nedvességtől. Ára 1 pár féltalpnak teljes felszereléssel 42-ös számig 4 kor. 40 fill. 42-ös számon felül 5 kor. 60 fillér. Tartósabb a bőrnél. Kapható:

Az Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél
Arad, Szabadság-tér 14 sz.
Huszonnégy óra alatt felszereltetik bármely cipőre, akár vidékre is. Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Tüzifa

vaggononként megrendelhető legjutányosabb árban **Körös-völgyi pálínkaraktárnál**

Arad, Andrassy-tér 5. szám

Lloyd-palota.

Ugyaníott szilva-, törköly- és seprűpálínka, rum és likör különlegességek kaphatók. 509

M e g h i v ó.

Az Aradi Kereskedők Takarékos és Hitelszövetkezete

teljes évi február 15-én vasárnap délelőtti tízenegy órakor az Aradi Kereskedők Köre nagytermében tartja

rendes közgyűlést

a melyre a Szövetkezet összes tagjai meghívotnak.

T á r g y s o r o z a t:

1. Az igazgatóság jelentése az 1913. évi mérleg- és eredmény-számla, valamint a nyereség felosztási javaslat előterjesztése.
 2. A felügyelő bizottság jelentése.
 3. A VI.—1909. évtársulat felszámoló bizottság jelentése.
 4. Az alapszabályok 6., 21., 22., 27., 40. §-ainak módosítása.
 5. Választás a) 3. igazgatósági tag, b) öt felügyelő bizottsági tag, c) a választmány 15 tagjának megválasztása.
 6. Esetleges indítványok.
- Arad, 1914. február 5.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. A Közgyűlésen a Szövetkezet minden tagja, minden törzsbetét után egy szavazattal bír, de, tiz szavazatnál többet se ki sem gyakorolhat. Minden tag szavazati jogosultságáról és szavazati számáról igazolványt kap. Az igazolványok a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a Szövetkezet helyiségében a betéti-könyvek felmutatása ellenében adhatók ki. 824

47—1914. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1913. évi 19152. számú végzése következtében dr. Farkas Zoltán ügyvéd által képviselt Csillag Ignác javára 800 K. s jár. erejéig 1914. évi január hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok u. m.: lovak, tehén nyilános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíró 1914. évi V. 21. számú végzése folytán 800 kor. tőkekövetelés, ennek 1913. évi augusztus hó 19. napjától járó 6% kamattal 1/8% váltásdíj és eddig összesen 99 korona 38 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Tözmiskén leendő megtartására 1914. évi február hó 11-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Klejenőn, 1914. évi január hó 27. napján.

Balassa,

kir. bír. végrehajtó.

Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Meghívás.

Az „Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság”

t. részvényeseit a **folyó évi február hó 8-án délelőtti 11 órakor** az intézet helyiségében (Andrassy-tér 17. sz. I. emelet) tartandó

VII. évi rendes közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése valamint az 1913. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság egy tagjának megválasztása két évre.
4. A felügyelő bizottság egy tagjának megválasztása két évre.
5. Az igazgató-választmány három tagjának megválasztása két évre.
6. A felügyelő-bizottság 1914. évi díjazásának megállapítása.
7. Az igazgatóságnak adandó felhatalmazás a cégbíróság által netalán kívánt alapszabály módosításnak saját hatáskörében történendő eszközése és ezeknek bejelentése iránt.
8. Esetleges indítványok.

Azon tisztelt részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat érvényesíteni óhajtják, felkérem, hogy az alapszabályok 18. §-a értelmében részvényeiket f. évi február hó 7-én délelőtti 12 óráig az intézet pénztáránál elismervény ellenében letenni sziveskedjenek. Arad, 1914. évi január hó 12-én.

Az igazgatóság.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája, könyvkötészete és betűtömlőgyárja.